

Velikanska bitka na zapadu zopet divja.

Sovražnik je udaril proti celi britanski fronti južno od reke Somme in drugod.

NEMŠKI NAPADI BILI ODBITI.

Gen. Pershing poslal poročilo o bojih blizu Toula.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Huni izgubili 400, Američani 200.

Washington, D. C., 22. apr. — Gen. Pershing poslal poročilo o nemškem napadu na ameriške in francoske čete v toulskem odseku v soboto baje kaže, da so Američani izgubili več nego 200 mož, a nemške izgube cenil na tristo do štiriisto.

Nocoj je bilo izvedeti, da je bilo poročilo prejeto, ali uradniki vojnega urada ga niso hoteli objaviti, niti niso hoteli govoriti o tozadevnih trdovratnih poročilih in govorih.

Tajnik Baker baje pričakuje več podrobnosti, preden izda naznanilo, dasi ravno predložil prejšnje poročilo prekone pred zbornični vojaški odsek, ko pride v zbornico jutri, da poroča o svojem potovanju v inozemstvo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Zrakoplovec Richthofen mrtev.

Z britansko armado na Francoskem, 22. apr. (Po Associated Press.) — Baron Richthofen, slavni nemški zrakoplovec, je bil zbit in usmrčen snoči za britanskimi linijami ob sommski fronti. Podrobnosti smrti zrakoplovčeve se niso znane.

Kažoč misljenje britanskih častnikov, je poročevalec slišal goreče upanje izraženo, da je Richthofen umrl borec se v ozračju bitki z vrednim nasprotnikom rajši, nego da bi bil ustreljen z obrambnim topom.

Voditelj nemškega "letečega cirkusa" bo pokopan z vojaškimi častmi danes blizu mesta, kjer je treščil ob zemljo, in britanski uradniki pripravljajo genjiv pogreb.

Dobil 80 zmag.

London, 22. apr. — V Berlinu večeraj izdano uradno naznanilo o zrakoplovskih podjetjih pravi:

"Baron Richthofen, na čelu svojega zanesljivega lovnega oddelka, je v soboto dobil svojo 79. in 80. zmago."

Odkar je bil stotnik Boelke zbit in ustreljen v oktobru 1916, je bil stotnik

dva obrežna motorna broda v drznem podjetju. Dve ladjici sta tudi pogrešani.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Američani v bitki ob reki Somme.

London, 24. apr. — Francosko uradno poročilo, ki je bilo izdano v Parizu pozno snoči, je razodelo, da se ameriške čete udeležujejo velike bitke ob reki Somme, ki jo poročilo opisuje kot "obupno".

Američani pomagajo po tem poročilu Francozom obdrževati linijo južno od reke Somme in ob reki Avre.

Besedilo naznanila.

Besedilo pariškega poročila sledi: "Silnemu bombardovanju francosko-ameriških postojank južno od reke Somme in ob reki Avre je sledil nemški napad, izveden ob vsej tej fronti z znatno bojno močjo ob 5. uri zjutraj.

"Sovražnikove prizadeve so bile naperjene proti Hangard-en-Santerre, okolici Haillesa in Senecatski hosti.

Nekaj izgube pri Hangardu.

"Južno od reke Avren se bitka, ki je trajala ves dan, nadaljuje sedaj. Posebno trdovratna je bila v okolici Hangarda.

"Po več ljutih napadih se je sovražnik posrečilo, ustanoviti se v hosti severno od Hangarda in v vzhodnem predkraju vasi, katero naše čete obupno branijo.

Sovražni napadi izpodleteli.

"Bojevanje je bilo manj silno v soseščini Haillesa. Več sovražnikovih naskokov, naperjenih proti slnemu vzhodno od vasi, je bilo zlomljenih po našem streljanju in naših protinapadih.

"Dalje proti jugu so bili Nemci silno zaustavljeni v svojih poskusih proti Senecatski hosti in Griču 82, ki je ostal popolnoma v naši posesti.

Po tritedenski pripravi ob reki Somme, med katerim časom so začeli ofenzivo v Flandriji, so Nemci zopet začeli udarjati proti prednjim vratom mesta Amiens.

Več dni je bilo močno topniško streljanje ob severnih odsekih sommske štrline in končno je začela nemška pehota svoje poskuse prodiranja ob liniji mimo Villers-Bretonneux, Hangard Haillesa in Castel.

Prvi napadi se izjalovili.

Prvi napadi so bili odbiti, ali naslednji napadi, osredotočeni okoli Villers-Bretonneuxa, so provzročili britansko umeknitev iz te vasi, kakor poroča maršal Haig. To pomeni nemško pridobitev okrog ene milje.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Američani pri Toulu.

Z ameriško armado na Francoskem, 24. apr. (Po Associated Press.) — Delavnost sovražnikovega topništva je nekoliko narasla v Toulskem okraju, ali število izstrelkov, ki padajo na ameriške linije, je še pod normalno mero.

Petdeset vojaških novincev in podčastnikov je med potjo v Ameriko, da pomorejo Liberty-posojila.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Laška fronta.

Rim, 24. apr. — Prav silno bojevanje v Asiaški krnici, zapadno od reke Brente, poroča nocoj izdano uradno naznanilo vojnega urada. Naznanilo se glasi:

"V Asiaški krnici so britanske pozvedovalne patrle napadle sovražnikove oddelke, ki so poskušali nasprotovati jim. Pred našimi linijami pri Canovu je bil sovražnik prisiljen k umeknitvi in je zapustil za seboj številno mrtvih. Pozneje so bili sovražni oddelki, prodirajoči proti gori Kaberlabi, odbiti v neredu po našem streljanju s puškami. Drugi oddelki, ki se je bližal našim linijam južno od Stoacareda, je bil napaden in razkropljen z ročnimi granatami.

"Na drugih odsekih fronte je bilo patrolno delovanje na obeh straneh. Naše čete so uplenile nekaj strojnih pušek in pušek v Alanskem okrožju.

"Štiri sovražnikove zrakoplove so zbili britanski zrakoplovci."

CZERNIN V BERLIN KOT POSLANIK.

Madžari nezadovoljni z Burianom, novim avstro-ogrskim ministrom zunanjih stvari.

ŽIVEŽNI NEMIRI V GALICIJI.

Avstrijski Čehi in Jugoslavlani združeni v zahtevi svojih pravic.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Czernin v Berlin kot poslanik.

Washington, D. C., 22. apr. — Grof Czernin ima biti imenovan poslanikom za Berlin, po uradni brzojavki iz Francije danes. Navajajoč brzojavko iz Curiha, pravi poročilo, da se je treba spomniti, da je cesar Karel v svojem zadnjem pismu na Czernina obvestil zadnjega, da ne bo dolgo, preden dobi novo službo.

Sedanji poslanik je princ von Hohenlohe, ki je bil pred kratkim poklican na Dunaj in čigar neprčakovana vrnitev je dala priložnost za mnoge razlage.

Baron Burian obrzdi urad ministra zunanjih stvari samo kratak čas, pravi druga brzojavka. Ta navaja poluradno kratko poročilo, izdano na Dunaju, ki se glasi:

"Baron Burian smatra za svojo glavno dolžnost, užugati notranje borbe, in vsled tega se hoče izogniti podjetju važnega diplomatskega dejanja, če ne bo k temu prisiljen po okoliščinah.

Madžari nezadovoljni z Burianom.

"Cesar Karel se je zatekel k finančnemu ministru, ker ni želel zadaj prizvati niti grofa Tisze, niti grofa Andrássyja.

"Javno mnenje se odkrito izreka proti ministru, ki ima tako malo veljave in čigar položaj je tako negotov.

"Zlasti Madžari so nezadovoljni. Želeli so ministra zunanjih stvari, ki bi bil dovolj močan, da ostane v uradu do konca vojne. Glede barona Buriana so prisiljeni, popolnoma opustiti to upanje.

"V teh okoliščinah, omenjajo bridko, bo kak avstrijski državnik, ki bo pozvan, da zavzame njegovo mesto in pripravi vse za dobo, ki bo takoj sledila vojni. Ogrski more samo izgubiti potemtakem."

Čehi in Jugoslavlani združeni.

O avstrijskih Slovanih pravi francoska brzojavka:

"V odgovor na grof-Czerninov napad, obtožujoč češki narod veleizdaje, je predsednik Jugoslovanskega kluba pravkar objavil odprto pismo, ki je naslovljeno na Čeha v imenu Jugoslovancev in ki zatrjuje nerazrušne vezi, katere združujejo oba naroda.

"To pismo je provzročilo veliko senzacijo po vsej monarhiji. Tu podajemo nekaj bistvenih odstavkov:

"V svojem današnjem govoru si je grof Czernin mislil, da se mu z obdolitvijo voditeljev češkega naroda veleizdaje posreči, zasejati razpor med Čeha, in da utegne s strahom doseči njihovo ločitev od Jugoslovancev. Minister se je debelo zmotil. Češki narod je vstal kot en mož, da potrdi svojo edinstvo. Czerninov načrt glede Jugoslovancev se je enako žalostno izjalovil."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Živežni izgređi v Galiciji.

Washington, D. C., 23. apr. — Resne živežne izgrede v Galiciji opisuje danes neka diplomatska brzojavka iz Francije, ki pravi:

"Brzojavka iz Dunaja na 'Muenchener Neueste Nachrichten' poroča, da so se v mnogih velikih mestih galizijskih vršili zadnji teden izgređi s krvolijem zaradi pomanjkanja živeža. V Krakovu so bili ti izgređi posebno srđiti in so provzročili smrt številnih ljudi. Čete so streljale v množico.

"Nemiri so se zdaj razširili v vzhodno Galicijo, zlasti v Lvov in Tarnopol. Število ranjenecv v civilnem prebivalstvu je tudi veliko."

Nadžkof Ireland zbolel.

St. Paul, Minn., 24. apr. — Nadškof John Ireland, ki se je vrnil v St. Paul pred kratkim iz Floride, kjer se je zdravil, je zopet zbolel, kakor je bilo naznanjeno danes. Danes popoldne se je počutil bolnik nekoliko boljše.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Še tri dežele proti kajzerju.

London, 23. apr. — Trije nadaljnji narodi so ob robu vojne. Holandija je pred krizo svoje zgodovine po prejemju nemškega ultimatum, in po brzojavkah iz Berlina je pričakovati, da Uruguay in Argentina napovevta vojno proti kajzerju.

Nemši ultimatum Holandiji zahteva, po tukaj prejetih brzojavkah, pravico do prevozne ne le za civilne zaloge ter peska in gramoza skozi Holandijo, marveč tudi za vojne potrebsčine.

Pravica do prevozne se zahteva ne le po holandskih prekopih, marveč tudi po železnicah.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Holandski poslanec zapustil Berlin.

Amsterdam, 24. apr. — "Hetvolk" naznanja, da je nemški poslanec za Nizozemsko odpotoval iz Haaga v Berlin in da je holandski poslanec za Nemčijo med svojo potjo iz Berlina v Haag.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Turčija in Bolgarija.

Washington, D. C., 24. apr. — Predsedniku Wilsonu se je posrečilo danes začasno ustaviti rastočo agitacijo v senatu za napoved vojnega stanja s Turčijo in Bolgarijo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemška mesta vznemirjena.

Haag, 23. apr. — Nemška pokrajinska mesta so zelo vznemirjena nad ogromnimi izgubami vsled ofenzive na zapadni fronti. Časopisi so napolnjeni s seznanji izgub.

Kot primer: Med prvimi petimi dnevi ofenzive je imelo malo obmejno mesto Benthem sedemdeset mrtvih in mesteca Gronau jih je imelo sedemindvajset.

(Benthem in Gronau ležita blizu holandske meje. Vsako je imelo 2,500 prebivalcev pred vojno.)

Baron Gautsch umrl.

Amsterdam, 22. apr. — Vojvoda Friderik II., vladar nemške vojvodine Anhalt, je mrtev v gradu Ballenstedt. Bil je 61 let star.

Baron Gautsch von Frankenthurn, bivši avstrijski prvi minister, je mrtev v svojem domovanju na Dunaju, pravi brzojavka danes iz avstrijskega glavnega mesta.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Duhovnik med ustreljenci.

Amsterdam, 23. apr. — Brzojavka od neke točke na belgijski meji poroča, da je bilo štirinajst Belgijcev, vstevši enega duhovnika in eno nuno, ustreljenih v Antverpu pod obtožbo voluhstva. Nemci, pravi brzojavka, so opustili svojo navado, naznanjati taka usmrčenja na rdečih lepkih.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Vsi moški motajo delati v Montani.

Helena, Mont., 22. apr. — Državni obrambni odbor montanski je postavil pravilo danes, da morajo vsi moški, ki so sposobni za delo, delati pet dni na teden pod kaznijo sodnega postopanja po širokih oblastih, danih odboru.

Jolietške novice.

— Ob 2. in 8. uri. Nedeljska prireditvev Dekliške Marijine Družbe v Sternovi dvorani na korist naši slovenski cerkvi se prične ob 2. uri popoldne in ob 8. uri večer. Vstopnina 50 in 25c.

— G. Joseph Jerman in soproga ga. Mary Jerman iz So. Omaha, Neb., sta prišla na obisk v Joliet dne 18. apr. in ostaneta tukaj še kak teden dni. Stanujeta v hiši g. Steve Štanfla, 1001 N. Chicago street.

VSİ POMAGAJMO STRICU SAMU!

Do dne 24. t. m. uradno naznanjena skupna vsota posojila svobode \$1,790,478,150.

MCADOO VNOVIČ IZPODBUJA.

Zakladniški uradniki pričakujejo, da bo ves znesek pet milijard.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nadaljujte podpisovanje!

Washington, D. C., 24. apr. — Nadaljnji poziv na krajne kampanjske odboje, naj ne jenjajo delovati, ko so občine dosegle svoje subskripcijske kvote Posojila Svobode, je izdal danes tajnik McAdoo vsled ponovnih poročil, da so odborniki za posojilo v nekaterih mestih zadovoljni z rekordom 100 odstotkov.

"Če se nehamo bojevati, ko smo dosegli minimum ali najmanjši del Posojila Svobode," je rekel tajnik v izjavi, "potem ne podpiramo v zadostni meri naših sinov na Francoskem, ki se ne bojujejo za najmanjši, ampak za največji del ameriških pravic in svetovne svobode."

\$5,000,000,000 pričakujejo.

Če se podpisovanje nadaljuje v enakem razmerju kakor dosedaj, bo posojilo morebiti nekoliko prepopdpsano, ali zakladniški uradniki upajo ne na malo prepopdpsanje, nego na skupno vsoto najmanj \$5,000,000,000.

Dosedaj uradno naznanjena skupna vsota je znašala ob otvoritvi današnjih poslovnih ur \$1,790,473,150, kar je \$133,000,000 več, nego je bilo naznanjeno snoči. Povprečna dnevna podpisovanja, potrebna do konca kampanje, so \$120,000,000, da se doseže tri milijone (milijarde) in \$320,000,000, da se doseže pet milijonov. To kaže, kakaj želi zakladnica, da se delo požuri.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Pokopana predloga.

Washington, D. C., 22. apr. — Z nekoliko črtami izpod svojega peresa je predsednik Wilson danes "ubil" Chamberlainovo predlogo, podvrčiv volune in tuječ sovražnike, ki počenjajo propagando, sodbi po vojaškem sodišču.

Splošno priznavajo, da bi naredbe nikdar ne odobril odsek za vojaške stvari, tudi če je prdesednik ne bi odločno obsodil kot protustavno in nameriško. Sedaj pa smatrajo to predlogo ne le za mrtvo, marveč za pokopano.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 25, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

SLOVENCİ, SRBİ IN HRVATI!

Rok za podpisovanje tretjega Posojila Svobode se približuje koncu. Bratje, ni potrebno razlagati Vam pomena tega Posojila. Gotovo ste že spoznali, da mora biti ta gigantska borba privedena do zmagonosnega konca, ter da je najboljšje jamstvo za zmago, če je vsak od nas, na fronti ravno tako kakor v ozadju, pripravljen, da žrtvuje vse za dosego tega cilja.

Naša prijateljica, velika in silna Republika Severnoameriška, koje gostoljubnost uživamo, je stopila v vojno za svobodo in samoodločevanje vseh narodov, malih in velikih, torej tudi za svobodo in združenje našega troinega naroda.

Vsakomur pa mora biti jasno to-le: Denar, ki je vložen v Posojilo Svobode, je naložen najvarnejše in najplodnosnejše. Ogromna finančna sila Združenih držav je varno jamstvo za točno izplačilo bondov, ki nosijo višje obresti, kakor katerakoli vloga z enakim jamstvom in varnostjo.

Amerika torej ne zahteva od Vas nikakih žrtvev s tem, da Vam prodaja svoje bonde, kajti kupovanje teh bondov je predvsem tudi v vašo korist. Ali ona zahteva od nas vseh to, kar v polni meri zaslužuje: zaupanje in ljubezen, in to ji moramo dati neomejeno in brez vsakih pridržkov.

Vložite torej, bratje, Jugoslavlani, vse svoje prihranke, tudi najmanjše, v Posojilo Svobode! Kupujte tudi Vojno-Hranilne Znamke (War Savings Stamps)! Naj ne bo med Vami nikogar, ki ne bi z vsem, kar ima, doprinesel k skupni zmagi in s tem tudi k srečni bodočnosti našega naroda.

Ljubomir Mihačević, srpski poslanik v Washingtonu, D. C.

RING IT AGAIN
BUY U.S. GOVT BONDS

Good-Bye Dad! I'm Off
To Fight for Old Glory.
You Buy U.S. GOVT
BONDS

Slovensci, svobode zvon vas kliče!

Stoindvajsetdeset let je minilo, odkar je zaklenjal najslavnejši zvon svobode ter je bila naša nova domovina ustanovljena in posvečena demokraciji.

V obrambo svobode in demokracije se borijo in umirajo na Francoskem in drugod tudi čvrsti sinovi ameriških Slovencev. In mi, ki smo ostali doma, kako jim pomagajmo mi?

Kupujte Liberty bonde ali obveznice svobode!

Združenih Držav vladne obveznice tretjega Posojila Svobode nosijo 4% odstotka obresti, so davka proste in se lahko izmenjajo v gotovino vsak čas.

Kupite jih takoj in pripomagajte demokraciji do zmagel!

Slovensci, postavite se!

IZ SLOVENSkih NASELBin.

Joliet, Ill., 24. apr. — Kam pa v nedeljo popoldne ali zvečer? V Sternovo dvorano, kjer uprizori naša vrla Dekliška Marijina Družba lepo igro "Požar v Londonu". Na sporedu bo tudi lepo slovensko in angleško petje. Najlepša točka celega programa pa bo razvite službene zastave (service flag), ki bo obsegala toliko zvezd, kolikor je fantov naše slovenske župnije sv. Jožefa v Stric-Samovi vojaški službi. Naš g. župnik, Rev. John Plevnik, bo imel tem povodom primeren nagovor, tekom katerega bo prečital imena vseh naših izvršnih mladeničev, ki so odšli pod zvezdnato zastavo, da pomorejo v veliki vojni k zmagi za svetovno demokracijo. Službno zastavo so darovale vrla članice Sv. Jožefa Slovenske Katoliške Enote Rdečega križa.

Igra "Požar v Londonu" je priredil naš g. kaplan, Rev. John Plevnik, in bo prvič uprizorjena na našem odru. Igra je v treh dejanjih. Vsebinska je povzeta po resničnih dogodkih, ki so se vršili v Londonu l. 1666, za časa, ko so papisti hudo preganjali katoličane. Dejanje se sude okrog dveh otrok, ki sta bila izročena v neki zavod in tam po naključju zamjenjana, in ko je eden umrl, niso vedeli, katere matere je drugi. Kako se to zapleta in končno razplete, nam predstavlja igra v zanimivih prizorih.

Program nedeljske prireditve na korist naši slovenski cerkvi bo sledeči:

1. Pozdrav. Govori predsednica D. M. D., Miss Mary Kosteck.
2. "Požar v Londonu". Igra v treh dejanjih. Osebe: — Gospa Davenant, Josephine Setina, — Gospa Yates, Angela Uršič. — Gospa Coggie, Mary Markelc. — Joana Porter, Mary Kosteck. — Gospa Peterkin, Mary Kosteck. — Gospa Rudge, Elizabeth Zoran. — Dvoje otrok. — Učenke: Roza Davenant ali Mary Yates, Mary Uršič; Fanny Marshbanks, Mary Zoran; Jane Caldwell, Elizabeth Golobič. — Ann Dawson, Anna Uršič. — Bessie Fairchild, Josephine Bučar. — Mrs. Dimple, učiteljica; Mary Zlogar.
3. "Pred bitko". Pesem. Igra na piano Miss Elizabeth Grahek. Pojejo: 1. Anna Bezek. 2. Mary Škof. 3. Anna Judnič. 4. Anna Petrovič. 5. Anna Brunškole. 6. Amalia Uršič. 7. Josephine Požek.
4. "Illinois". Pesem. Poje D. M. D.
5. "Liberty" (Svoboda). Deklamacija, Miss Mary Stonich.
6. "Flag of the Free". Pesem. Poje D. M. D.
7. Razvite službene zastave (Service Flag).
8. "Star Spangled Banner". Pesem. Poje D. M. D. in občinstvo.
9. Govor. Čast. gosp. John Plevnik.
10. Tableau. — Konec.

Nadškof Mundelein v Jolietu. V nedeljo, dne 28. aprila, popoldne ob 3. uri bo položen ogelni kamen za novo irsko katoliško cerkev sv. Rajmunda, ki jo zgradi na voglu Douglas streeta in Raynor avenue. Rt. Rev. George W. Mundelein, nadškof chicške škofije, bo blagoslovil ogelni kamen in imel cerkveni nagovor. Rev. Frank Scanlon je župnik nove cerkve (St. Raymond's church), ki bo stala brez notranje opreme približno \$50,000. Poslopje bo obsegalo cerkev, šolo in dvorano. Nova župnija je bila prej del župnije sv. Patrika.

Slovaški bazar, ki se je vršil od predzadnje do zadnje nedelje v slovaški šoli sv. Cirila in Metoda, 601 Henderson avenue, je prinesel čistega dobička nad \$8,000 (reci: osemsto dolarjev). Ta vsota bo izročena v milijonski sklad, ki ga nabirajo Slovaki v Združenih Državah kot slovaško darilo za stvar alijskih narodov. V tekmi za kraljico bazarja je zmagala miss Rose Anna Jenec, ki je prejela 6,850 glasov in bila v nedeljo zvečer kronana; kot nagrado je dobila lep demanten okras. Tekmovale so ž njo gdnice Mary Matri, Mary Bazik in Anna Opšitnik. Slovaški župnik je Rev. Stephen Ivičič.

Stota obletnica rojstva države Illinois je bila obhajana v vseh šolah okraja Will dne 18. aprila s tem, da so zasajali spominška drevesa. S tem se je začel izvajati program proslave, ki obsega še mnogo drugih in večjih slavnosti.

Jolietško ženstvo, ki izdeluje razna oblačila za Rdeči križ, je tako pridno pri delu, da zasluži najlepšo pohvalo. Dela je silno mnogo. Tako je članicam vseh enot (units) Rdečega križa v okraju Will naročeno med drugim, izdelati 25,000 "sweaterjev" ali toplih jopičev do dne 1. junija. To je naravnost ogromna zahteva, ali naše zglede ženstvo se ne ustraši najtežje naloge in bo naročilo gotovo izvršilo o pravem času. Med najpridnejšimi so članice Sv. Jožefa Slovenske Katoliške Enote Rdečega križa, kakor je splošna sodba v merodajnih krogih. Slovenske žene in dekleta so neumorne pri tem patrijotičnem delu ter ple-

tejo in šivajo, da jih je veselje gledati. Čast jim!

Vojno kokošarstvo. Združenih Držav poljedelski department nujno priporoča vsem gospodinjam, naj letos nikar ne zanemarijo kokošarstva. Njih patrijotična dolžnost je, vzrediti vsaj par "vojnih piščet", da ne zmanjka kokoši in petelinčkov. Kokošarstvo se bo letos izvršno izplačalo, pravijo. Da slovenske gospodinje ne bodo zastajale za drugorodnimi tudi v tem področju umnega gospodinjstva, smo gotovi.

Odhodnica. V čast in slovo g. John Težaku, 1210 N. Broadway, ki se odpelje v ponedeljek v Camp Dodge, Ia., učiti se vojaške spretnosti in umetnosti za boj proti kakerju, so številni njegovi prijatelji priredili odhodnico v nedeljo zvečer v hiši g. Steve Kočevarja, 207 Ross street. Fantičev in dekličev je bila polna vsa hiša, jedi in pijače je bilo več kot preveč in fine muzike tudi ni manjkalo. Imeli so lep večer.

156 vojaških novincev iz Jolietia in okraja Will odpotuje v Camp Dodge, Iowa, v ponedeljek, dne 29. aprila, zjutraj ob sedmih.

Slovenski rekrutje. Med vojaškimi novinci, ki odpotujejo v ponedeljek, dne 29. aprila, zjutraj ob 7. uri po Rock Island-železnici iz Jolietia v Camp Dodge, Iowa, so tudi sledeči fantje naše slovenske fare sv. Jožefa: Frank Gregorič, Matthew Majnarič, Math Maler, John Matekovič, George Vranešič, John Težak, Izidor Zalelet in Charles Zlajpoh. Bilo srečno, fantje, in na veselo svidenje!

G. Frank P. Mušič, ki je imel tudi oditi v Camp Dodge, ostane doma, ker je oproščen vojaške službe. Njegovo oprostitev je izposlovala Heggjejeva tovarna, ki izdeluje vladna vojna naročila in kjer je naš Frank zaposlen in nujno potreben za delo.

Slovenska fanta v mornarico. Vojaška novica Andrew Kolman, 116 N. Bluff st., in Joseph Mačak, naša rojaka, sta danes dopoldne ob 11. uri zapustila Joliet in se odpeljala v Great Lakes, Ill., v tamošnje vežbališče Z. D. mornarice. Prijavila sta se prostovoljno in si izbrala službo v mornarici.

Ali ste že očistili svojo hišo, svoje dvorišče in svoj vrt? Splošno čiščenje vsega mesta se je pričelo s tem tednom, da postane Joliet "brezmadežno mesto". Američani ljubimo čistost in teknujemo v tem z Japonci, ki dvakrat na leto splošno čistijo vse hiše pod nadzorstvom policije. Na Japonskem hodijo zdravstveni uradniki in sluge od hiše do hiše, da se prepričajo, ali je vse očiščeno, in da poslopa desinficirajo ali razkužijo. Japonska vlada postopa najstrožje. Japonci se kopljejo vsak dan. In mi? Posnemajmo jih!

Plesna veselica. Društvo sv. Genevefe št. 108 K. S. K. J. priredi sijajno plesno veselico vsoboto, dne 27. aprila zvečer v Sternovi dvorani. Igrala bo izvrstna godba. Začetek ob polnoh. Vstopnina 25c za osebo.

G. Peter Ahačić, 1124 N. Hickory street, je najboljši naš slovenski umetnik na gosli, dramatično harmoniko, citre in razna druga glasbila. Za veselice in domače zabave priporočamo Ahačićev slovenski orkester. Čitajte njegov oglas.

Iz Chicaga nam poročajo, da je bil tam na dopustu (furlough) zadnji teden g. Louis Verbičar, seržant pehote v državi Tennessee. Obiskal je svoje starše, g. Johna in go. Marjeto Verbičar. Fant se pohvali z vojaško službo in pričakuje vsak dan odpoklica na francosko fronto. Bil je na dopustu dober teden.

Ob priliki ženitovanj, krstov, pogrebov in drugih slučajih, ko potrebujete avtomobil, se oglasite pri meni, ki imam 7 passenger limousine-avtomobil za vse potrebe. Chicago tel. 2575, N. W. Phone 344 — A. Nemanich, Joliet.

Butte, Mont., 19. apr. 1918. — Slavno uredništvo, prosim, da natisnete naslednje vrstice, katere naj bi služile rojakom v svarilo.

V newyorškem slovenskem dnevniku ali boljše rečeno, v "Glasilu pečlarjev", št. 78 z dne 3. aprila 1918 se bere sledeči dopis iz Butte, Mont.: "Delavske razmere so dosti dobre. Delo je tu v rudnikih, dela se 8 ur, plača je \$5.25. Delo se do oti lahko dobi" itd. Nadalje pravi: "Kersem sam Slovenec v tako velikem mestu, zato bi želel dobiti kakega Slovenca ali Slovenko, da bi se lepo po slovensko pogovoril" i. t. d.

Meni se čudno vidi, da v teh resnih časih more tak dopis priti v javnost in sicer: Kot se vidi, omenjeni dopis-

nik opisuje delavske razmere, o katerih niti pojma nima, in obenem hoče rojake zvažiti od drugih krajev, češ tu v Butte je plača \$5.25 in se delo lahko dobi.

Vprašam ga, čemu ni zapisal, zakaj se delo lahko dobi, in zakaj je po njegovem mnenju tako dobra plača? In na to naj mu jaz odgovorim:

Prvič, rojak-dopisnik, ali ne vidite bolezni, ki razsaja v Butte in Anacondi, da skoro polovico ljudi boleha za boleznijo imenovano la grippe? Ko bi ne bili tako "zeleni", kar se spozna po dopisu, bi Vam svetoval: Vzemite v roko dnevnik "Butte Miner" in "Anaconda Standard" in videli bode, koliko mlilcev vsak dan zakopljejo v teh dveh mestih. Influenci v mnogih slučajih sledi pljučnica in posledice se največkrat smrt.

Drugi vzrok, zakaj se dobi delo, je ta, ker kot splošno znano so tu najglobljeji rudniki v Ameriki. Notri je po nekaterih prostorih nevrjetna vročina, da se morajo ljudje večkrat obleči zaradi silnega potu, in to v kratkih 8 urah. Saj že samo ime pove, te-le prostore imenujejo "Hot box". Notri je trpljenje, da ve letoni povedati, ki je delal notri. Komu ni znana lanska eksplozija, a koliko pa se posameznih delavcev ponesreči in koliko jih dobi notri takoiimenovano "rudarsko jetiko" in umre zgodnje smrti! Kljub tej vročini in neznosnemu delu se je tukaj vedno težko dobilo delo. Poznal sem ljudi, ki so po-pol ali tudi celo leto čakali za delo. Zjad je v resnici laglje delo dobiti, a vzrok temu je goriomenjena bolezen. Ker je toliko ljudi bolnih, so one, ki delajo, premaknili po boljših prostorih; novinci pa morajo iti tja, kamor jih denejo, t. j. v "Hot box".

Plača je res \$5.25, a omenjeni dopisnik ne vidi, da ljudje skoro omagujejo pod bremenom dragine, zlasti oni, ki imajo svoje družine. Seve, on ne vidi, ker kot sam pravi, da je že 4 mesece v Buttu in ni še nikogar videl. Gotovo se nekeje pečlari v kaki kemp.

Iz vsega tega se lahko spozna, kako bi mnogi čitatelj zašel, če bi šel kam za takim dopisnikom. Da bi pa mogoče dotični dopisnik ali kdo drugi mislil, da jaz komu branim, bi se varal. Vsak dan vozijo vlaki in vsak lahko pride, toda svetovati ni nikomur, da bi šel v te vroče rudnike, ker je dovolj dela po celi Ameriki.

Nadalje piše: "Ker sem sam Slovenec v tem velikem mestu." Oj čudo! Idite na "Parrot", na East Butte, South Butte in McQuinn Add, povsod so Slovenci, in celo slovenski duhovnik je tu. Tudi je društev: sv. Jan. Krstnika K. S. K. J. s 190 člani; je dr. sv. Martina J. S. K. J.; in S. N. P. J. je tu zastopana s svojim društvom. Zato bo svetovati takim "pišateljem", naj bi opisovali svoje pečlarske razmere, ne pa delavskih in ljudskih, katerih ne poznajo. M.

DOPIS SLOVENSKEGA VOJAKA.

Fort Terry, N. Y. — Kmalu bo tri tedne, odkar smo jo Illinoisjanci primahali na ta otok v vojaška vežbališča. Otok je oddaljen od New Londona, Conn., nekakih 15 1/2 milje, od Long Islanda pa nekakih 9 milj. Zemeljska površina otoka meri 6 1/2 milje.

Teško je dobiti lepši razgled po morju kot ravno iz tega otoka; vse ladje, ki prihajajo v bližnja pristanišča, gredo okoli tega otoka. Okoli otoka vedno križarijo naše bojne ladje. Iz modernih trdnjavskih nasipov pa skrito zijajo močniti, 14-palčni veliki topovi, pripravljeni za vsak slučaj.

Najbližji otok je sosedni mali otok, ki je oddaljen nekakih 7 milj vzhodno naprej in se imenuje Fort Mike, ki meri komaj 2 1/2 milje zemeljske površine.

Danes, ko pišem te vrstice, je sobota. V jutru ob 8. uri smo imeli generalno nadzorovanje, kakor je to vsako soboto po vojaških predpisih. Zatem smo pa dobili odmor za ves dan.

Vreme je tukaj zelo izpremenljivo; zvečer je jasno kot steklo, zjutraj pa že dežuje, ali pa je zavita cela okolica v jako gosto meglo. Ravno sinoči je ležala po otoku tako gosta megla, da so parniki v eno mer peli svojo pesem skozi svoje piščali celo noč, tako da mi novinci, ki takemu koncertu nismo še privajeni, nismo zatisnili celo noč oči. — Vreme je tudi še precej hladno. Kakor pripovedujejo tukajšnji starejši prebivalci, je tu pozimi prava Sibirija. Poletje je pa fino, lepo hladno. Seveda za vse in vselej pa tudi nikjer na svetu ni prav.

Kar se tiče vojaškega življenja, jaz sem popolnoma zadovoljen. Hrana, ki jo dobivamo, je dovolj dobra in tudi dovolj je za zmernega človeka.

Seveda, nekateri tu rojeni pobalince, ki so navajeni na sladko robo, nekoliko "kikajo", ker tu nimajo vedno polna usta "sweet candy or chocolate". Jaz pa, ki taki rob nikoli nisem bil navajen, pa prav nič ne pogrešam. Ravno danes smo imeli za mene jako ugodno južino, kuhano govedino med zemljem in pa krompir. Nalopal sem se zelja in krompirja tako, da sem komaj prihlačal iz jedilne sobe, ter sem

sam pri sebi mislil, da je bila južina za "Kranjskega Janeza"!

Glede vežbanja se moram tudi pohvalno izraziti. Častniki postopajo z nami kar najuljudneje. Dosedaj smo imeli najdaljšo vajo 6 ur. Vsaki drugi dan nam navržijo 1 uro, tako da bomo počasi prišli na šurno vajo, kot je vojaško predpisano. Častniki nas počujejo tako priprosto in prijazno, da jih vsak z lahkoto razume. Tu ne uče na puškina kopita, kot to delajo v katerim tako blaženim mestu.

Ravno tako tudi pri vožnji; lamoroli smo jo peli, so nam obdarovali z različnimi darovi, locim smo imeli pred časom, da so v domovini puškinkopita tirala novince v zamazane žilice vozove. Tu je razlika kot noč in dan!

Zadnji ponedeljek smo imeli tudi zdravniško preiskavo pri naši stotniji. Stavili so nam koze, in pa na desni roki brizgajo pod kožo neke gotove vrste serum proti različnim boleznim. Po preiskavi smo imeli 36 ur odmora, kajti desna roka boli po brizganju par dni.

V sredo sem bil tudi prestavljen iz 32. stotnije v 7. stotnijo. Ko bomo enkrat naučili se vežbanja in vseh vojaških postav, bomo razstavljeni vse križem med razne oddelke, za katere je kdo bolj spreten.

Tu smo trije Slovenci, kar mi je dosedaj znano; mogoče, da je še kateri drugi, toda danes ga nisem še našel, dasiravno sem bil že vse okrog.

Sedaj pa še konečno nekoliko o našem tukajšnjem zdravstvenem stanju. Pisec teh vrstic je bil, hvala Bogu, dosedaj še zdrav kot riba v vodi, kakor bode v bodoče. Ne ugaja pa ta zrak vsem. Nekateri je ta ostri morsk zrak tako ubil, da so še od prihoda v bolnišnici. Nekaj jih je pa že tudi pomrlo vsled pljučnice. Bolniki godrnjajo, da imajo slabo potrežbo v bolnišnici. Koliko jih je ravno pomrlo, ne vem ravno natančno; enkrat sem čul 14, drugič 18, kar je vseeno dovolj za to kratko dobo od 900 došlih novincev.

Kakor se čuje, ne bomo dolgo tepali po ameriškkih tleh. Zadnji draftani oddelek, ki je odšel nekako 7 dni pred našim prihodom, je bil tukaj v vežbanju komaj 10 tednov, narkar je bil poslan v Francijo v nadaljnje vežbanje.

Iz tega vežbališča so odšli že štirje oddelki vojaštva v Francijo tekomo vojne, skupno broječi 9186 mož, spadajoči k obrežni težki artiljeriji, kakor kaže seznam odšlih.

Kakor stotističi, tako tudi mi bomo sledili s pogumom in junaštvom zvezdnati zastavi v boj za njeno čast in spoštovanje; in pisec teh vrstic ne bo nikoli pozabil, da se pod njo bori tudi za svobodo svojega lastnega naroda, kateri je najnesrečnejši narod med nesrečnimi, najbolj teptan med teptanimi in to mu bo podvojalo pogum, kjerkoli se bo bojeval proti krutemu sovragu slovanstva, demokracije in prostosti!!!

S pozdravom do vseh prijateljev in znancev ostajam udi

John Jerich, 7th Co. L. I. S., Fort Terry, N. Y.

PISMO IZ RUSKEGA UJETNIŠTVA.

Ena čč. Solskih sester naše župnijske šole sv. Jožefa v Jolietu je prejela te dni od svojega brata v ruskem ujetništvu sledeče pismo:

2. XII. 1917. — Draga sestra! Prej ko ti kaj pišem, te prav lepo pozdravim ter ti obenem voščim vesele božične praznike in srečno novo leto. Poslali so mi od doma, da bi ti pisal. Vem, da ti je znano, da so v Evropi sedaj velike vojske, kar je za tudi mene zadelo. Prišel sem med ujetnike še 1914. leta in sem v Rusiji že 3 leta. Sem še, hvala Bogu, živ in zdrav. Imam se tu kakor v ujetništvu. Življenje je tukaj le slabo. V cerkve se tukaj ne hodi, ker tu je že nekoliko druga vera. Tu nisimo zmeraj na enem mestu. Prehodil sem že mnogo Rusije. Prvikrat sem bil blizu Sibirije, kjer mi je bilo prav slabo. Delali smo v gozdu drva. Dobivali smo prav slabo hrano in delati smo morali dobro, zato sem postal bolan. Odtam so nas vzeli slabe vun in so nas poslali v rusko Azijo. Bil sem tam eno zimo. Leta 1916. so nas dali zopet nazaj v Rusijo in tudi tu se večkrat prestavilo. Delamo tu novo železnico. Hvala Bogu, tu mi sedaj ni nič hudega, kakor težko delo je, za kar pa tudi dobimo nekaj plače za svoje potrebe. Je nas tu več iz naših krajev, ali ravno od nas ne. Dobil sem že več dopisnic od doma, na katerih mi pišejo, da je tudi Jaka ujet v Italiji. Sedaj se je tukaj že začela huda zima. Tukaj je hujaša zima kakor pri nas, in skrbi me, kako jo prestanem, ker imamo le slabo obleko za zimo in odzunaj nam je treba delati. Priporočam se ti v molitev za preljubo zdravje in za srečno vrnitev v svojo domovino, ki je že strašno težko pričakujem. Pisal sem ti že eno karto, pa ne vem, si dobila ali ne, zato sem se ti namenil pismo pisati, v katerem ti pošiljam bolj natančni naslov in te prosim, da mi kaj odpíšeš. Sedaj te pa še enkrat prav

lepo pozdravim in ti želim preljubo zdravje, potem pa enkrat pri Bogu srečno svidenje. Zbogom!

Tvoj brat STEFAN.

Opomba. Moj naslov je: Vojni ujetnik Stefan Kajzer, postaja Kantora Aramoviča, Ujezda Kremenčuk, Gubernija Poltava, Rusija.

Drobiž iz slovenskih listov.

Calumet, Mich. — Dne 17. t. m. sta se poročila v francoski cerkvi sv. Ane mr. Charles Struel, sin g. George in Barbare Struel iz sedme ceste in Miss Lily Durand, tudi iz Calumeta.

Sicer je vsako pomladno vreme bolj ali manj nezdravo, toda toliko slučajev bolezni, kakor jih je letošnja pomlad, pa skoro ne pomnimo. Ni skoro doma, da ne bi bil en ali več članov ali pa cela družina bolna na "la grippe", ki se prav rada preobrne na pljučnico, ako se bolnik ne čuva. Bilo je že več smrtnih slučajev v calumetskem okolju za to boleznijo, zlasti med mlajšim rodom. —

Prostovoljno so se prijavili za vojno službo sledeči slovenski mladeniči: John Marzini in Steve Kapsh, oba iz Tamaracka, vstopila sta v mornarico; Frank Spehar iz Red Jacketa je vstopil v oddelek železniških inženirjev, in George Osterman iz Yellow Jacketa bo skušal priti v konjenico.

45 imen calumetskih slovenskih mladeničev, ki se nahajajo v Stric-Samovi vojni službi, je dosedaj prijavljenih pri slovenskem g. župniku, ki bo preskrbel za slovensko farno častno službeno zastavo. Je pa takih fantov še več.

Hibbing, Minn. — Prva dva rudnika, ki sta začela pošiljati rudo v Duluth to leto, sta Grace in Laura jami. V par dneh se bo začelo obratovanje tudi pri Oliver in državnih jamah. Pričakuje se, da bo to leto eno najboljših v zgodovini Range, ako ne bo primanjlovala delavcev.

Tower, Minn. — Šest inozemcev, bivajočih na Soudan, je bilo obsojenih na \$50.00 globe, ker so našli pri njih puške. Obsojeni so: Joe Erčul, Charles Klun, Louis Rus, Tony Erčul, John Matjašič in Peter Aitala. Akoravno se nahajajo v tej deželi že od 5 do 25 let, se vendar še niso potrudili, da bi si vzeli državljanske papirje. Albert Wenzel, ki je mladoletnemu sinu Aitale prodal municijo, je bil obsojen na \$12.50 globe.

Virginia, Minn. — Porotniki so prisodili Mary Pavčnik \$1250.00 odkodnine za poškodbe, ki jih je dobila lanskoleto, ko se je vozila v avtomobilnem busu Matt. Primožica na poti Eveleth-Gilbert. Tožiteljica in obtoženec sta oba iz Eveletha.

Ely, Minn. — Med vpoklicanimi v vojaško službo so tudi: Louis Stefanich, Tower; Matt. Yernatic, Soudan;

John Zobet, Tower; A. Sikala, Ely; Mat. Preblich, Ely, in John Horvat, ml., Eyl.

No. Chicago, Ill. — G. Frank Opoka, naš odlični rojak, je bil pri mestnih volitvah dne 16. apr. zopet izvoljen aldermanom.

Sublet, Wyo. — Umrli je dne 16. t. m. rojak Maks Hanžič, star okoli 34 let, rodom iz Ljubnega na Sp. Stajerskem. Zapušča ženo in šest otrok. Bil je član rudarske unije in dr. K. S. K. Jednote.

Milwaukee, Wis. — Policija je dne 13. t. m. zaprla Fr. Razborška zaradi nelojalnosti. Nahajal se je v neki gostilni, ko je prinesel raznašalec časopis, v katerem so našli, da so mislil neki Hrvti Wilsona umoriti, čemu je Razboršek rekel, da bi bilo to čisto prav. Zaradi tega ga je gostilničar udaril po glavi in je poklical policijo, ki je Razborška spravila na varno poključ. Vzelo je mnogo truda, preden so ga dobili na svobodo pod visoko varščino. Fr. Razboršek ni državljan in bo najbrže interniran za dobo vojne.

Rawlins, Wyo. — Pomiloščen od generala je bil Metod Cirej, ki je bil pred polčetrtem letom obsojen na 2 let ječe, ker je ustrelil svojo nezvesto ubego ženo.

NAZNANILO.

V našem slovenska orkestra za veselice in domače zabave. Istotako poučujem na gosli, dramatično harmoniko, in vse instrumente na pihala, tuščitire, itd. Več pove:

PETER AHAČIČ,

1124 N. Hickory St.

Joliet, Ill.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

KAKOR TONIKA, ALI KREPCILO.

Kakor zdravniki zatrjujejo, bi morala vsebovati vsaka tonika take stvari, ki bi ves naš telesni sestav utrjevale in bi bolniku v obče pomagale. Vseled tega priporočamo vsem bolnim in slabotnim osebam, da naj rabijo

Severa's Balsam of Life

(Severov Življenski balsam). Ta balsam je osobito priporočljiv pri zdravljenju navadne in pogoste zapelje (zabasnosti) neprebave in bolelih na jetrih. Poskusite to toniko kadar imate spremenljivo mrzlico; posebno naj bi jemate to toniko stare in slabotne osebe. Natančna navodila so označena na vsakem zavilku. Cena 85c. Dobi se v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Ali imate bolne zobe? Ali imate slab želodec?

Ali veste, da so mnoge bolezni povzročene po slabih zobeh. Pridite k nam da pregledamo vaše zobe in damo nasvet---vse zastoj. Vse naše delo je hitro in jamčeno.

22k Gold Crown low as - - - \$4
Full set teeth low as - - - \$5

Najnižje cene v mestu za najboljše delo.

DR. W. H. LEE NAJCENEJŠI ZOBOZDRAVNIK

Odprto od pol 9. zj. do 9. ure zv; ob nedeljah le zjutraj

227 Jefferson St. Tel. 3219 Joliet, Ill.

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad \$400,000.00

ROBT. T. KELLY, predst. CHAS. G. PEARCE, lastn.

LJUD

Dramatična slika v štirih dejanjih. 5

QSEBE:

- Fanič, vdovec, uradnik.
- Slavko, praporščak v rez, sin.
- Lina, učiteljica, hči.
- Gospa Remščakova, sosedka.
- Mici, služkinja pri Faničevih.

PRVO DEJANJE.

Faničovo stanovanje, v vseh dejanjih brez izpremembe.

Čedno, precej skromno opravljena soba, zadaj vhod v predsobo, na levo druga vrata, ki vodijo v ostalo stanovanje. Sredi sobe miza, na njej razmetani akti, beležne knjige. Na enem koncu Linini zvezki, steklenički črnila in rdečila. V ozadju desno klavir, v levem kotu stojalo za oblekavir. Med oknom regal, knjige, papirji. Levo, v obližju mize zofa. Po stenah vise med drugim razne diplome.

Polmrak. Fanič hodi po sobi, se vselej skrbno ogne stolov ob mizi in se zdajpazda ustavi pred Lino, stoječo pri oknu.

Fanič. Če obvelja — kaj praviš, Lina?

Lina (hladno, skoro mehanično). Potem te srčno zahvalim za ves tvoj trud.

Fanič. Tako, da, res. (Nežno.) Kajne, Lina, vidiš, da ti hočem dobro? Če Bog da, zdaj prideš slednjič do prave službe. Zdjaj boš delala za svoj kruh in bo služba vsaj imena vredna. Služba mora dajati kruh. In kaj je slajšega, kakor delati za svoj kruh? Vsi tako delajo, čeprav tega pravzaprav nihče noče priznati.

Lina. Misliš? Seveda, mnogo je takih.

Fanič. Izkušen mož je tvoj oče in je videl in ve marsikaj, česar drugi ne spoznajo.

Lina. Da, očetje morajo biti izkušeni; vse drugo jim manj pristuje ko izkušnost. Sicer pa se čisto dobro zavedam, da sem lačna. Lačna, ne vem, česa, morda kruha, morda življenja. Pravijo tudi, da je kruh življenje. Morda me žejja po samostojnosti.

Fanič. Večinoma je vir takih boleznih hlepenje po praznih besedah. Pustiva to, otrok moj!

Lina. Skraka, zares ne vem, kje je moje resnično pomanjkanje. A praznoto čutim in za vse, s čimer bi si potolajila to lakoto, bi bila hvaležna. Dvaindvajset let sem vedno pri tebi.

Fanič. Menda me ne misliš žaliti? Naj čakam na vračilo? Boj se tujih ljudi!

Lina (hladno). Saj te imam rada.

Fanič. Tako je prav. (Ganjen.) Oče, da, oče, to je tako sveto ime, da ga otrok nikdar dovolj spoštljivo ne izgovori. Kolikor je bilo mogoče, sem se trudil; vse zate, otrok moj!

Lina. Vse si storil, vem. Hvala ti.

Fanič. In, dekle, ne smeš pozabiti, da sem vse napore in težave žrtvoval samo dobremu imenu svoje družine. Pri nadzorniku je za potrebo dovolj priporočeno. Zdjaj bi trebalo še samo kakega močnega, kratkega sunka, da bi oči solških inštanca vsaj za hip pogledale preko glav drugih prisrčev in se zagledale za občudovanjem vate. Seveda, pri taki množini se je težko preriti do prave, meročajne osebe in si zagurati uspeh. Najtežje je pač prikriti pred javnimi očmi vsako željo, ker sebičneži se najraje pohujšajo na nedolžnih. — Gladko torej ne pojde. A zdaj pustiva to! Pripravi luč, Lina!

Lina. Ostanesh v tej sobi?

Fanič. Ne, pojdem raje k pisalni mizi.

Lina (v predsobo). Prinesi luč, Mici!

Mici (od zunaj). Takoj. Gospodovo ali Vašo?

Lina. Lahko tudi moje, najprej seveda ono. (Očetu.) Naj pomagam z nositi na pisalno mizo? (Pokaže na akte.)

Fanič. No, prav! (Oba uravnava medtem papirje in neseta med naslednjim v sobo na levo. Ostanemo le Linini zvezki, pa steklenički črnila in rdečilom.) Pridnemu človeku se dela nikoli ne zmanjka. Ni ravno sile, a jaz se vedno zavedam, da veliko delo obstoji iz samih malenkosti; in prav takega dela je Bog vesel.

Lina. Da, prijeto je, vesten biti v malenkostih; tudi je koristno, da pri tem človek misli na velikost dotičnih stvari.

Fanič (nekoliko začuden). Čudno govoriš danes, otrok moj.

Lina. Oče!

Fanič (vznemirjen). No, kaj hočeš?

Lina. Kaj hočem? (Molči.) Nič preljubi.

Mici (nese svetilko v drugo sobo, čez kratek čas se vrne in prinese tudi

Linino, da jo postavi na mizo. Tiho). Hvaljen Jezus!

Fanič (glasno). Amen, na veke! Tako je prav; svoje prepričanje je treba na zunaj pokazati. Lepo navado vsak pošten človek spoštuje.

Lina (molči, kakor osramočena). Mici (v zadregi). Nisem mislila nič hudega. (Odhaja.) Oprostite!

Fanič. Lina, zakaj se tako vedeš? Človek se napram bližnjiku ne sme kazati slabega.

Lina (proseče). Oče, ne bodi brezobziren, vsaj vpriči tujih ljudi ne!

Fanič (vzklipe). Jaz brezobziren! Tako govori moja hči, če jo dobri oče opomni velike dolžnosti! Dobro, zdaj vem, razumem: to je hvaležnost! Kakor Slavko...

Lina. Odpusti, oče! Veš, tolikrat se mi zdi, da je tako hudo pri nas. Samo ne jezi se, jaz se te tako bojim, če si jezen. Pa te ne maram žaliti. Pozabiva vse, očka! (Ga izkuša objeti.) Odpusti, ah, nikar ne zameri! Saj te imam rada, takole, saj veš.

Fanič. Tako, da, vem. (V mehki čustvenosti.) Staram se.

Lina. Ravno zato te ljubim; zato se bojim, ti reči hudo besedo, ker vidim v tebi moža, ki nosi svoja leta.

Fanič. Torej, Lina, kaj je z nekrologom? Si že napisala?

Lina. Še ne. Kar nič mi ne gre od rok.

Fanič. In vendar, mislim, bi se morala zavedati, da delaš dobro delo, morda najboljši in najplemenitejši v svojem življenju. Zadjaj spomin na dobrega brata. Seveda je težko pisati o ljubljenem človeku, kakor je bil naš Slavko. Ne moreš se spoprijazniti, kajne, z grenko mislijo, ne moreš se živjeti v kruto resnico? Ni tako, Lina? Srce je polno čustev, ki pa nočejo na dan. Da, človek še takrat ni gospodar nad svojim srcem, kadar ga kliče bratovska dolžnost.

Lina. Hm, torej poizkusim in se potrudim, da dokončam. Ni mi toliko na tem, da bi se prepričala, kaj je moja dolžnost; da bi vsaj vedela, kdaj nimam dolžnosti molčati. Čustva tako često vidijo, česar ni. Ti dvomi, ta strašna negotovost, ko človek ne ve, komu dela krivico, ko ni zmožen poštenega dela, ker ni tiste trdne vere v pošteno stvar! Meni se zdi, da je vse brezdelje in delomrznost na svetu porojeno iz dvomov.

Fanič. Za Boga vendar, Lina!

Lina (je šla medtem k regalu, odkoder prinese polo nekoliko popisane papirja). Toliko sem napisala. Verjameš, da sem se s temi vrsticami mučila nad dve uri?

Fanič. Prav! Mrtvemu bratu pišeš v spomin. (Čita.) No, uvod čisto dober, samo nekoliko suhoparno. Lina, saj razumeš, kaj hočem. Saj bi sam prijel za pero. Ko človek pride v leta, dvakrat bolj občuti bridkost ko vi, mladi, pove pa svojo bol desetkrat bolj okorno in suho in ljudje mislijo, da je to hladnost. Zato sem tebe prosil, da napišeš. (Gre v svojo sobo, medpotoma naročuje.) Torej razumeš? Potrdi mi, da ne nocoj dovršiš, jutri zjutraj mora biti že v tiskarni. Z urednikom sem govoril; kliše za sliko je tudi že v redu.

(Vrata v drugo sobo ostanejo samo priprta.)

(Lina sede za mizo, spravi v red zvezke in odrine vso korekturo na drug konec mize. Pripravi se, da nadaljuje rökopis. Iz nemirnih njenih gest je videti, da ji gre delo težko izpod rok. Zapiše par vrstic, potem še enkrat vse prečita, pa poloti se je nemir in nevoljno odloži peresnik. Glavo naslonjeno na obe roki, premišljuje.)

Fanič (vstopi spet pri vratih stranske sobe, Lina prime vnovič za pero). Premišljuješ? Nočem te motiti; samo še nekaj malega. Ko prideš do pravega mesta, da boš gotovo dovolj razločno poudarila domovinsko ljubezen. To se seveda samo po sebi razume.

Lina. Kaj se samo po sebi razume?

Fanič. Da je bil Slavko patrijot, navdušen, zvest patrijot, sicer se ne bi bil prostovoljno vpisal v vojske. Da je v tem vzvišenem čustvovanju, ali recimo, v tvojih mogočih zavesti navdušen ljubezni častno padel za domovino. Pa kaj ti bom narekoval, saj ti sama bolje razumeš.

Lina (ki je bila medtem odložila pero in stopila izza mize, z nemirno resnim, a odločnim pogledom). Dovolj, oče, da izpregovorim enkrat odkrito besedo.

Fanič. Odkrito besedo? Zakaj to praviš zdaj? Mar doslej nisi bila odkritosrčna?

Lina. Ne.

Fanič. Kaj me žališ in vznemirjaš? Govori, Lina!

Lina. Veruješ v svoje besede?

Fanič. Zakaj to čudno vpraša-

Lina. In se ne domišliš, kaj je povedala gospa Remščak, da šepetajo sosedje? Človek navadno ne vidi, dokler ne sliši. In gospa Remščak je dobra, odkritosrčna duša, to je že večkrat pokazala.

Fanič. — da je navadna klepetulja, ki se briga, za kaj se ji ni treba. Tisto o žalostnih rodbinskih razmerah, o očetovi brezobzirnosti — pomisli, o očetovi! — kakor si me že tudi ti danes počastila, in druge obrekovalne surovosti — skratka, ni lepo, da pred svojim očetom ponavljaš take stvari, ki imajo očitni namen, da samo žalijo. In kdo da šepetaje?

Lina. Smetnovo gospo je slišala in Radičevi so tudi govorili, sploh ti le naši sosedje.

Fanič. Ta grozna predrznost in nesramnost! Sodijskim potom bi jih lahko poučili, kaj je dovoljeno, kaj je dovoljeno, kaj je pravica. Odtod torej ta rezerviranost in ta nezaupnost napram mojemu dobremu imenu! To človeka boli! Lina, tudi tvoja služba bo trpela posledice hudobnih jezikov. — In vendar, kaj je rekel Slavko, ko se je poslavljaj od nas? Se spominjaš, Lina? Ali ni rekel: "Oče, svojega kri najbolj ljubim?"

Lina. Ah, da! Tako je rekel in še zdaj se mi zdi, da je s tem, ko je tako čudnoslovesno govoril, nekaj drugega povedal, kakor pa smo mi slišali.

Fanič. Nadalje je rekel: Grehov se je najbolje obtožiti pred svojim očetom.

Lina. Da, grehe in boleznij svoje krvi, je rekel, je najbolje priznati pred očetom, ki je rodil to kri. Ne vem, kaj je mislil, samo žalostna sem vselej, kadar se spomnim na te besede. A da je v tistih trenutkih nekaj povedati hotel, o tem sem prepričana, ker tisto slovo ni bilo tako, da bi se bil potapljaj v čustva; sama grenkost resnice je bila v njem in jaz sem začutila neodoljivo potrebo samotnih misli. Takrat se mi je zazdelo, da na svetu mnogo gorkrat zato živimo, da bi pozabili, zakaj živimo.

Fanič. Nisi razumela? In veš, kaj je bilo?

Lina. Tako bridko se je zjokal, da ni prišlo solze, da ene same solze v moje oči.

Fanič. Da, dober fant je bil. Izprevidel je, da mu je oče hotel dobro, in revež se je tako zgledno skesal. Nikdar ne bom pozabil tistih trenutkov, ko je ves skrušen prosil odpuščanja. Vse sem mu rad odpustil, oče svojemu sinu. V solzah sva se poljubila, tudi jaz sem jokal in me ni sram. Takrat naj bi videli ljudje, ko sem blagoslovil sina na zadnjo pot! O Lina!

Lina. In mnogih drugega je govoril, ko te je prosil: "Zato odpusti!" Bolan je bil ubože.

Fanič. Vendar je šel, ko ga je klicala domovinska dolžnost. To napiši v njegov spomin, bratu sestra.

Lina. Kadar se ga spomnim, ga vidim kot obupanca, ki je šel, da najde rešitve, kjer ni upa rešitve.

Fanič. In kadar se ga jaz spomnim, ga vidim, kako bi bil lahko še živ.

Lina. Ah, veš, kaj je rekel gospej Remščakovi, ko se je poslovil od nje? Rekel je: "Umrli bi rad, ker ne maram, da ne bi živel." Gospa Remščakova je rekla, da imajo te besede velik pomen. Zadjaj se ji je sanjalo o Slavku in ji je spet govoril iste besede. Seveda je to lahko smešno, a v naših časih, ko lene misli verujejo samo to, kar jim drugi prevečujejo, bi se morali skoro bolj čuditi tistemu, ki pravi, da je to smešno. Gospa Remščak pravi, da jo je potrdilo v njenem mnenju. Jaz sem že preje čutila in slutila, da bi bil Slavko rad še dolgo živel.

Fanič (se s slovesno gesto skloni do Lina, napol šepetaje). A ker ni poslušal svojega očeta — da, dekle moje. Komu sem hotel dobro, sebi ali njemu?

Lina. Ti veš, da je bil bolan, hudo bolan. Meni je tudi to povedal, da mu je naročil zdravnik, naj ne misli na dom, češ, da bo to jako koristno za njegovo živce, za njegovo življenje...

Fanič. Žalibog, velikokrat je bil tudi lahkomišeln.

Lina (začudeno). Oče, zakaj se igraš z besedami, katerih vendar ne moreš izreči, ne da bi imeli svoj pomen? Da je bila to lahkomišelnost? Ta vedni strah in skrb, ko je moral s silo pozabiti tisto, č čemur ga je sililo srce! Zakaj misliti na svojo bolelost, je nekaj naravnih nagon človeške boleznij. In kadar je volja močna, ne smemo govoriti o lahkomišelnosti. Morda bi bilo bolje, to močno zmago majhnega upa bodočnosti nad veliko trpkostjo sedanosti imenovati plemenito lahkomišelnost. (A nikakor to ni slabost.)

Fanič. O tem se ne prerekajva. Sicer je pa to tudi postranskega pomena. Vsekako pa to preziranje resničnega stanja ali recimo po tvojem: ta plemenitost — ni obrodila sadu. Kdo je tega kriv, je spet novo vprašanje.

Lina. Da, kadar človek odgovarja velikemu vprašanju, preko katerega ne more iti nemoten naprej, takrat se

zamujeni posledice. Kaj ni časa, da in zdaj pr oči se i zgoroma — k

višeti v njem tisto, česar naj brž ni bilo v njem, česar ni mogel, česar ni hotel imeti? Kako moreš poveljevati lepo frazo, katere praznoto je sovražil? Krivično, grdo in težko bi bilo tako delo in mi sami bi najbolj čutili breme lažnosti.

Fanič. Lina, otrok si. Kako moreš ljubiti brata, ki ga vidiš, če ne ljubiš v njem tudi tistega, česar ne vidiš? Misliš, da more človek žrtvovati življenje za dobrino, katere ne ljubi?

Lina. Da, v resnici takih ljudi ni na svetu. A človeške oči vidijo velikokrat resnico v tem, kar je laž, in laž v tem, kar je resnica. Občudujemo mučenca v ljubezni, v katere varljivosti zunanosti so oni čutili svojo krivdo, a ne vidimo tega, kar so oni ljubili in kar jim je dajalo čudovito moč, žrtvovati zunanost.

Fanič. Se ne zavedaš, da ima veliko moralno napako tisti, ki dvomi o poštenosti bližnjikovi? Z mirnim srcem, s popolnoma hladno zavestjo dolžnosti in poštenosti je težko dvomiti in v zločinstvu bi umiralo človeštvo, da ni v njem te velike vere.

Lina. Ah, da! Oče, in kaj mi nisi o bratu, o svojem bratu?

Fanič. Moj Bog! Lina, kaj mi trgaš iz srca? Ali hočeš ugrabiti očetu vero v lastnega otroka?

Lina. Kolikokrat je ta vera blodna in zmotna!

Fanič. In če ti jaz zapovem, da je to družinska dolžnost, jaz, tvoj oče? Lina!

Lina (s skrušenim glasom). Vem, da sem tvoja hči.

Fanič. Da, otrok moj, stori!

DRUGO DEJANJE.

(Isto prizorišče. Zgodnje popoldne. Na mizi leži še nekaj krožnikov od kosila, Mici ravno pospravlja. Iz predsobe pride Lina, v plašču in pokrivalu, v roki drži še zvezke, katere odloži potem na mizo.)

Mici (za hip prenehavi s svojim delom). Gospodična, zmerom ste tako pridni. Šele zdaj iz šole?

Lina (odlagajoč mantiljo in klubuk). Človek mora v nečem imeti svoje veselje.

Mici. Zelite, da prinesem takoj?

Lina. Lahko počakam, se ne mudi. Bom raje pozneje. — Je oče doma?

Mici. Ne, rekli so, da gredo v tiskarno. Vsak čas morajo priti.

Lina. Hm, saj res. Novega ni nič?

Mici. Ja, da ne pozabim. Gospa Remščak je priletela k nam in je vprašala, če je kdo doma. Ni dolgo, kar je bila tu; rekla je, naj Vam takoj povem, ko pridete. Mudilo se ji je in se je nekam smehljala, a meni ni hotela povedati. Saj veste, gospa Remščak je odkritosrčna ženska, pa je rekla, da se ne more odreči veselju, da vam ne bi osebno izporočila svoje novice!

Lina. Mora biti nekaj posebnega. Takoj grem k njej. (Čuje se hišni zvonec.)

Mici. Zvoni. (Poslušaj.) Menda se tja ne bo treba hoditi. Gospa je jako nepočakljiva. (Gre v predsobo odpirat. Čez nekoliko časa vstopi v sobo Fanič, ilustriran časopis v roki.)

Lina (nekoliko nevoljna). Si ti, papa?

Fanič (odloži obleko, časopis dena na mizo). Tako torej. Zdjaj je tiskano. Pogledj, Lina! Prvi izvod iz tiskarne.

Lina (hitro razprostre list na mizo, gleda in prelistu; ko pride do pravega mesta, molče motri dalj časa sliko). Je to moj brat?

Fanič (ki se je vstopil za Lino, s pogledom na sliko, očividno zadovoljen). No, Lina?

Lina. Premišljuje, kaj bi rekel Slavko, ko bi bil zdajle tukaj na mojem mestu. Kaj bi rekel, ko bi bil še živ in bi mogel videti, kaj je napisala smrt o njegovem življenju.

Fanič. Hvaležen bi bil svoji sestri, ki ga je s tako ljubeznijo presodila.

Lina. Presodila? Ravno tega si nisem svesta. Mi ubogi ljudje premišlujemo in presojava vedno šele takrat, kadar nas izvršeno dejanje sili k temu.

Fanič. Lina, kaj vzbujáš take čudne pomisleke? Ne vznemirjaš se po nepotrebnem!

Lina. Ah, da, ko bi mogel človek z besedo zabrisati težko misel! A nemirni duh šele takrat prav zakrvavi v bolečinah, kadar utrujeno telo hoče počitka. Prav te dni sem začutila to veliko naspotje in zasulutia v tem vzvišenosti človekovo; pa žalostna sem, ker ne vem, kam pelje to naspotje...

Fanič. Ne govori vendar stvari, ki ne vem, kaj hočeš z njimi!

Lina. Da, ko bi jih mogel človek jasno pregledati! In vendar jih čutim, dobro čutim njih grenkost.

Fanič. Lina, skoro se mi zdi, da imaš v sebi kal Slavkove boleznij.

Lina (z vzdihom). Oče!

Fanič. Za Boga, bodi vendar mir-

To so izrodki boleznij — križ čez nje!

Lina. Vidiš, v tem te občudujem, kako ti lahko z odločno, hladnokrvno gesto zavrneš težko misel!

Fanič. Kdor si je svest pravega namena, je hladnokrvnost njegova dolžnost in je edino prav, da je odločen.

Lina. Vprašanje je, kdo res vidi vsaj svoj pravi namen.

Fanič. O tem si menda kljub svojim nerazumljivim dvomom prepričana, da je bila njegova smrt lepa, recimo vzgledna?

Lina. Meni se dozdeva, da ni bolj strahovitih bitij na svetu, kakor so ljudje. Kjer ugledajo bilko verjetnosti, planejo po njej in se je oprimejo, pa mislijo, da drže v roki mogočno, trdno vejo. Jaz ne vem, kaj sploh razumejo pod besedo gotovost. Mislim, da nihče ni upravičen soditi svoje bližnjika: ta je dober, ta je slab. Dejanja so izvečine bolj ali manj slučajna, in soditi po dejanjih, samo po dejanjih, je greh, ker s tem človeka ponižujemo. Dejanje je samo motna ilustracija človekove duše, iz slik in ilustracij slučajnosti se pa ne da prepoznati resnica; zakaj svet je že toliko nezaupljiv, da pod krinko raznih figur skriva svoje misli.

(Dalje prih.)

Oči pregledamo Naočnike priredimo

Smith & McGuire
JEWELERS AND OPTICIANS
320 Van Buren St, Joliet
D'ARCY BUILDING

Prodajem vse vrste URE in ZLATNINO.

Primeni dobiti vsako reč 20 odstotke cene kot kerkoli druge. Prodajem samo jamčeno blago. Popraviljam vse vrste amerikkanske in starokrajске ure in zlatnino za vsako delo ja-3-11

JOS. SPOLARICH
901 N Hickory St. JOLIET, ILL.

Homewood Coal Yard
M MIKAN, MANAGER
Trd in Mehak Premog
ter drva in kurivo
1624 Nicholson St., Joliet, Ill.
PHONE 1797W

Andrej Stirn
SLOVENSKI ČREVLJAR.
Popraviljam moške, ženske in otroške ČEVLJE.
1011 N. Chicago Str., Joliet, Illinois.

Frank Bambich
TRGOVEC Z ZLATNINO
1107 1/2 N. Hickory St., Joliet.

HANSEN & PETERSEN CO.
503 CASS STREET, JOLIET, ILLS.

BARVAMO

ZUNAJ IN ZNOTRAJ
Stenski papir po 10c roll in več.
Barva za hiše po \$1.95 galon in več.
Vse barve.
Barva za Ford \$1.25.
Najboljše ščetke.

Wise & Zupancich
200 Jackson St. JOLIET, ILLS.
gostilničarja
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
SOBE V NAJEM I LUNCH ROOM.

John Grahek
...Gostilničar...
Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

Garnsey, Wood & Lennon
ADVOKATI
Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

W. J. LYONS
Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON STS.

John Martin, Sodnik
(Justice of the Peace)
Kadar imate kaj posla na sodišču ali vložite tožbo zoper koga, ali hočete iztirjati dolg, oglasite se pri meni, ker z mano lahko govorite v materinem jeziku.
Uradne ure: jutro od 8—12. Popoldne od 1:30—5. Zvečer po dogovoru.
Urad imam pa:
321 JEFFERSON STREET,
(nasproti Court House), Joliet, Ills.

Valentin Fajnik, Jr.
Billiard Parlor
Tržim fine smodke in vse vrste duham.
DOBRODOŠLI!
120 MOEN AVE., ROCKDALE, ILL

The Will County National Bank
OF JOLIET, ILLINOIS.
Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.
Kapital in preostanek \$300,000.00.
C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.
HENRY WEBER, kašir.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les
Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.
Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in single vsake vrste.
Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.
Predno kupiš LUMBER, oglašaj se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi se bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

John Martin, Sodnik
(Justice of the Peace)
K

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkrp. l. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

- Za Združene države na leto...\$2.00
Za Združene države za pol leta...\$1.00
Za Evropo na leto...\$3.00
Za Evropo za pol leta...\$1.50
Za Evropo za četr let...\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the

SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

- 28. apr. Nedelja Pavel od kr.; Vit.
29. " Ponedeljek Pet. m.; Antonija.
30. " Torek Katarina Sienska.
1. maja Sreda Filip in Jakob. ap.
2. " Četrtek Atanazij, škof.
3. " Petek Najdba sv. križa.
4. " Sobota Florijan, muč.

ČETRTRA NEDELJA PO VELIKI NOČI.

V današnjem svetem evangeliju bemo, kako je Zveličar obljubil svetega Duha Svojim učencem. Rekel jim je, da bo svet prepričal greha, pravice in sodbe. Ta obljuba se je dopolnila na binkoštno nedeljo, ko je sv. Duh prišel na zbrane apostole in učence. Četudi je dovolj jasno pričal o resnici in Božjem izvoru svetih evangelijev, vendar je ostalo veliko Judov in poganov trdovratnih in grehu in neveri. Tako je bilo vedno in je še sedaj. Vedno so se dobili ljudje, kateri so zakrknili svoje srce in se vedno globokeje pogrezali v greh. Kar je drugim v zveličanje, kakor, beseda Božja, zakramenti in javno čiščenje, to je njim v pogubljenje.

Človeško srce je trdovratno zaradi nevere. Kadar človek ne veruje več v Boga, neumrjnost človeške duše, nebesa in pekla, nima več vzroka, zakaj bi krotil svoje strasti in opustil greh; vsaj nobenega nadnaravnega vzroka nima, kar se zahteva, da je človekovo kesanje dopadljivo Bogu. Nevernik bo grešil, dokler more. Četudi bi ne mogel več storiti dejanskega greha, bo vendar njegovo srce ljubilo hudobijo; njegovo poboljšanje bo le zunanje. Njegova vest se morda vpira, morda slišijo krščanske resnice, vendar pa vstrajajo v svoji hudobiji. Zakaj bi delali pokoro in se poboljšali, ko je po njihovem mnenju vsega konec, ker ne pričakujejo niti plačila, niti kazni.

Grešna navada je drugi vzrok, da človek ostane trdovraten. Vsi poznamo, kako močna je navada, zavoljo katere je lahko in prijetno, da, potrebno, kar je bilo sprva težko. To velja prav posebno o grešni navadi. Kdor prvič stori kak gotov greh, se mu zdi zoper in vest ga obsoja. Drugič in tretjič lahko stori ta greh, ker se mu ne zdi več tako grd in ostuden, kakor prvič. Čimvečkrat stori isti greh, tem manjši se mu zdi. Posledica je, da grešnik pade v strahovite pregrehe zoper čistost in zmernost, kolne in preklanja, goljufa, obrekuje, dela škodo svojemu bližnjemu in vendar ima mirno vest. Grešnikovo srce postane trdo. Komur je mar zveličanje njegove

duše, naj se varuje prvega greha, da ne pade v grešno navado.

Predrzno zaupanje je tudi vzrok. Veliko ljudi greši naprej in naprej, ne da bi imeli namen popoboljšati se, ker vedno upajo, da jim bo Bog milostljiv. Tako upanje vodi v pogubljenje in ne v zveličanje. Bog je res neskončno milostljiv in odpušča grehe, naj bodo še tako veliki in številni; toda usmiljenje skazuje samo spokornim, kateri se hočejo popoboljšati in varovati se grešne priložnosti. Trdovratni grešnik ne more biti deležen usmiljenja Božjega, ampak njegove kazni. Hudobni duh ima svoje veselje, če prepriča človeka, da sme upati vsega, da se mu ni treba bati Boga, da sme nekažnovano grešiti.

To so glavni vzroki, zavoljo česar se človek ne spreobrne. Trdovratni grešniki so najbližje pekla. Vsi poznamo pregovor: "Grešiti je človeško, vstrajati v grehu peklenko. Bodimo ljudje in ne hudobni duhovi. Velikonočni čas mora biti čas spreobrnitve in sprave z Bogom. Opravi dobro spoved in če si tako nesrečen, da padeš zopet v smrtni greh, dvigni se takoj. Ne vstrajaj v grehu, ker te greh pelje v peklo.

REV. J. PLAZNIK.

TUDI DEL VZGOJE.

Priobčuje Rev. John Plaznik.

(Nadaljevanje.)

ŠTIRINAJSTO POGAVLJE.

Kaj je dolžnost starišev.

Dom je začetek poklica. Največ redovnikov in redovnic dolguje svoj poklic vplivu dobrih starišev in krščanskemu domu.

Vsaka krščanska hiša bi morala biti mal samostan, napolnjen z ravno istim duhom, kjer se goje ravno iste čednosti. Morala bi biti samostan, kamor je vhod svetu in ničumurnostim prepovedan, kjer stanejo mir in veselje. Uboštvo bi moralo biti tam; ne pomanjkanje, ampak delavnost, pripravnost, zmernost in vse, kar nasprotuje razsipnosti. Čistost bi morala biti kraljica, katera vlada očem, pogovor in tudi mišlim. Edinost in sloga, brez česar si ne moremo misliti doma, kar pride le iz pokorščine otrok do starišev, žene do moža in vseh do Boga.

Le škoda, da se to ne godi povsod. Mir je zbehal iz veliko hiš in naselila se je tam ničumurnost in svetnost, ki vodi v greh. Koliko starišev zapelje mesna mladost; svoje veselje iščejo povsod, svojim otrokom ne odrečejo nikakega razkošja. Ker ugođe vsaki njihovi želji, jih spridijo. Otroci, kateri so bili vzgojeni v mehkužnosti, bodo padli, kakor hitro bo prišla skusnjava. Na take ljudi se ni mogoče zanesti.

Nekateri stariši dajo svojim otrokom, kadar prosijo za kruh, kamen in kadar prosijo za jajce, škorpjiona. Lahko si mislimo, kako bi Zveličar obsojil take stariše. Nekateri stariši, kateri niso preveč premožni, oblačijo svoje otroke tako, da njihova obleka žali manj premožne in žali pošten čur. Otrokom se v šoli razlaga, da je še osemsto milijonov paganov, kateri ne poznajo pravega Boga in o revščini misijonarjev, zato pa pridejo otroci ne prebogatih starišev v šolo s težko zlato zapetnico. Tako zbuja stariši, kateri hočejo biti zgledno katoliški, v svojih otrocih grabežljivost po zlatu in si nakopavajo zavist in zaničevanje revnejših slojev. Matere dovoljujejo svobodo med spoloma, vpeljavajo mladeniče in dekleta v modna društva, plesne in podobne shode. Taki ljudje bodo nekoč prestrašeni odpirali oči. Prišel bo dan računa za nje in njihove otroke.

Mnogi stariši so res zelo skrbni, po svojih mišlih, za telesni blagor svojih otrok; pozabijo pa popolnoma, da imajo otroci duše. Poklic v njihovi družini bi bila poguba. Dobro bi bilo, če bi premislili pastirski list drugega cerkvenega zbora baltimorskega: "Rojimo se, da je napaka ravno pri stariših, kateri, namesto, da bi gojili željo, ki je tako naravna mlademu srcu, da bi se posvetili svetišču, uče svoje otroke svetne ničevosti. Vcepijo jim v srce pretirano odgovornost in težave duhovskega stanu in slikajo v preveč živih barbah veselje svetnih stanov."

Je že res, da je duhovski stan odgovoren, ali pa več, koliko odgovornosti ima zakonski stan? Tega se morda ne zavedaš. Ali moliš s svojimi otroci vsako jutro in vsak večer? Ali jim daš dober zgled, da moliš pred jedjo in po jedi? Ali jim daš dober zgled s tem, da večkrat prejemaš svete zakramente, izpolnjuješ Božje in cerkvene zapovedi? Morda še kolneš vprico njih, obiraš svoje sosede. Ali kedaj kaj daš otrokom za cerkev, za misijone? Morda ga celo učiš piti. Premisli, da ni tvoja vsakdanja odgovornost nič manjša od duhovnikove. Tebi so izročene posamezne duše, duhovniku vse. V vsakem stanu pa rabi človek posebne milosti. Te milosti, katere rabi duhovnik, jih tudi prejme. Bog nikomur ne naloži večjega bremena, kakor ga more nositi. Če ima kdo več dolžnosti, prejme tudi več milosti, s katerimi pa mora sodelovati. Pomisli, ali si sodeloval z milostmi v zakonskem stanu! Poglej svoje otroke! Če

se moraš pritoževati čez nje, si grešil, ko so bili otroci majhni.

Veliko boljše bi bilo za stariše, če bi povedali svojim otrokom, kaj jim Zveličar obeta: "Vsakdo, kdor zapusti dom, brate, sestre, očeta, mater, ženo, otroke ali posestvo v Mojem imenu, bo stoterno prejel in bo imel večno življenje. Marsikdo je že sprevidel, ko je otrok napravil sramoto hiši, da bi bili lahko vsi veseli, če bi mu bili pustili, da bi si bil izbral redovni stan.

Kdor ima kaj smisla za duševne stvari, se ne vstavlja poklicu, ampak si šteje v čast, da se je eden izmed družine posvetil Bogu. Osebe, katerih sinovi imajo visoko službo pri vojaki, sodišču ali vladi, so ponosni na to; vendar se pa ta svetna čast ne da primerjati s posebno predpravico služiti na dvoru Najvišjega in v Božjem svetišču. Škof Schrems iz Toleda prav uči, ko svetuje svojim duhovnikom, naj "učijo mlade stariše, da je služiti Bogu bolj slavno, kakor služiti domovini; kajti sveti Hieronim pravi, da 'taka služba dela sorodstvo med družino in Jezusom Kristusom'."

Tudi se ni treba bati starišem, da zgrebe sina ali hčer, če se ta posveti Bogu. Kdor se poroči, je v gotovem oziru zgubljen starišem. Nove dolžnosti pripuste le malo časa za misli na stari dom. Večkrat jih razdalje popolnoma loči od doma. Kdor pa vstopi v hišo Božjo, ne prevzame novih družinskih dolžnosti. Njegovo srce ostane prosto. Četudi živi oddaljen od starišev, je njegovo srce pri njih, misli na nje, kakor v otroški dobi in prosil za nje blagoslov z nebes.

Poklic ni last posamezne osebe, ampak cele družine. Bog sprejme daritve cele družine. Ker se loči od starišev, bratov in sester, se morajo tudi oni posloviti od njega. V Božji hiši predstavlja družino, dela in molji za njo in oni so deležni milosti in njegovih dobrih del. Vsakdanja skušnjava kaže, da skazuje Bog taki družini, posebno starišem, posebne milosti. Deležni so stoternega plačila otrokovega.

Rev. Joseph Rickaby, S. J., pravi: "Čast katoliške družine je, da ima en član poklic. Pošten katoličan je vesel, da ima brata ali sestro, strica ali teto ali otroka, kateri je dopadel Bogu in ga ni več na navadnem potu življenja, ker ga je Bog vzel in naredil iz njega nekaj vzvišenejšega in boljšega."

Stariši in učitelji bi se ne smeli obojavljati navdušiti otroka za višje stvari. Hvaliti doma duhovski in verski stan, izraziti željo, da si izvoli eden ali drugi otrok ta stan, za to vsak dan moliti, učiti jih poslušnosti, vse to je lepo in dolžnost starišev. Na ta način bi imeli dovolj služabnikov Božjih.

Da bi se pač stariši zavedali svoje odgovornosti. Gotovo, da bodo enkrat odgovor dajali za vse tiste duše, katere bi se bile rešile, kakor bi bil lahko rešil sin ali hči, če bi ga oni ne bili odvrnili od pravega poklica. Nekateri izgovori starišev so naravnost peklenški. Naj še počaka, da bo videl svet in tako obe strani prav spoznal, predno se odloči. Tak izgovor je navdahnjen naravnost od hudobnega duha. Hudobni duh dobro ve, če se mu posreči pridobiti mladeniča ali dekleta samo eno leto potem, ko je šolo dovršil, da je dosegel svoj namen. Če bi s telesnimi očmi mogli videti duhove, bi ga gotovo videli, kako lepo boža take ljudi za njegov nauk. Prigode se tudi izjeme, da se kdo posveti šele čez čas Boga, vendar izjema ni pravilo. Stariši seveda, so vedno pripravljene poslušati take nauke kakega, nekdanj napol študenta. "Ta že ve, ta že zna, saj je bil v solah," pravijo. Ne bodo pa poslušali sveta izkušnega človeka, kateri je že dosegel ta stan. Kdor hoče postati duhovnik, naj vpraša za svet duhovnika; če hoče postati sestra, naj vpraša sestro; kdor hoče postati gostilničar, gostilničarja in ne narobe; kdor hoče postati duhovnik, naj ne hodi za svet vpraševati gostilničarja i. t. d. Omenil sem že, da ni bolj peklenške misli, kakor čakati, zadrževati otroka, naj svet prej poskusi. Mati ali si rekla hčeri, sinu, predno sta vstopila v zakonski stan, naj gresta prej v samostan, da se prepričata, če ni za njiju samostansko življenje boljše. To bi bilo ravnotako prav. Stariši, ki hočejo dobro vzgojiti svojega otroka, ali ga bodo poslali za eno leto med slabo družbo, da bo pozneje boljše vedel, kaj je dobra družba? Taki stariši bi spadali v gotov zavod. Ali ne vadi vsakdo svojega otroka v tem, kar bo moral poznati, kdor hoče svojo hčer naučiti kuhati, jo zato ne pošlje v tovarno; farmer ne svojega sina h čevse moralo pa mladeniča za eno leto pohujšati, da bi bil boljši duhovnik. Ogičajte se starišev teh krivih prerokov, ki hodijo v ovčjih oblačilih. Ne bojte se, če ima otrok poklic. Kako vam bo Bog pomagal, da boste prestali njegovo odločnost in morda denarne stroške, boste potem videli in se čudili Božji pomoči.

Naravnost siliti se seve ne sme nikogar. Ni treba pa stvari zopet narobe obrniti in reči: "Saj bi že kaj rekla otroku, pa se bojim, da bi ga silila." To bi se reklo ravno toliko, kakor: "Skrbnog se hočem varovati, da kaj ne pomagam k zidavi te cerkve. Če jo

Bog hoče imeti, jo bo že sam sezidal. Če bi vsi tako mislili, bi ne bilo nikoli nikoli nobene cerkve.

Gotovo je, da nobena stvar otroke bolj ne vtrdi v dobrem, kakor vsakdanje sveto obhajilo. Nekateri stariši gredo pa takoj tako daleč, če gre sin dva-ali trikrat zaporedoma k svetemu obhajilu, da jih že skrbi, če bo škof in kje bo toliko škofij, da jih bodo vsi dobili, kateri gredo večkrat k svetemu obhajilu. Ne skrbite! Da bi ga sveto obhajilo le toliko vtrdilo v dobrem, da bi srečno umrl, pa se ni preveč trudil.

Božja dela zahtevajo naše sodelovanje. Bog napravi načrte, mi moramo delo izpolniti. Veliko velikih stvari zavisi od prave besede o pravem času ali od truda posameznega človeka, kateri je nastopil o pravi priliki. Svetega Andreja in Janeza je poslal h Gospodu sveti Janez Krstnik in postala sta apostola; če bi ne bil sveti Andrej našel svojega brata Simona in ga pripeljal k Jezusu, bi bil morda Kristus moral iskati drugega poglavarja sveti cerkvi.

Stariši imajo toraj to posebno predpravico, da vadijo svoje otroke v nežni pobožnosti že veliko prej, predno začno hoditi v šolo, da vodijo njihove misli na duševne stvari. Storitve to in nastal bo slaven rod mož in žen, kateri bodo pripravljene žrtvovati vse v službi svojega Styarnika. Vse nas je vstvaril, dajmo saj nekoliko nazaj tega, kar je Njegovega. (Konec prih.)

ČAS.

Kako malo cenijo ljudje čas. Ne vedo skoraj, kako bi ga "ubili" — neumnosti, prazni in celo grešni kratkocasi, vse je dobro, da se le čas požene in, če ravno nimajo nič nujnega, pa zdehajo od dolgega časa.

Čas je drag. 1. Vsaka reč je čim dražja, čim manj je je. In zato je zlato tako drago, ker ga je malo; ako bi ga bilo toliko, kolikor železa, bi bilo ceneje od istega. — ker je premehek in bi iz zlata niti rezila, niti svedra ne mogel narediti, da bi bil za rabo. Dragi kamni so dragi, ker jih je malo. Ako bi jih bilo toliko, kakor drugega kamenja, ali bi jih cebali v stran, češ, za nobeno rabo ni, še zidar jih ne more porabiti, ker so pretrdi in se ne dajo s kladivom obdelati.

Časa je malo. Mi, ki ga še imamo, menimo večkrat, da ga je mnogo. Vse, kar ti je blizu, se nam zdi veliko, a kar je oddaljeno, se nam zdi majhno. Ako hočemo prav presoditi, kaj je večje, kaj manje, moramo oboje enako daleč postaviti, potem bomo lahko sodili. Poglej ona leta, ki so že pretekla. Kako naglo so minula. Kako so bila kratka. Postavi celo življenje v štric z večnostjo in primerjaj. Kako se bo čas zgubil, kar zgine — malo ga je, zato je drag.

2. Vrednost kake stvari cenimo po tem, kaj lahko zanjo dobimo. Novec za dva vinarja je večji, kakor zlat za 10 K, toda vrednost je druga. Kaj zamoreš kupiti za dva vinarja? Po tem, koliko lahko z novcem, ali z bankovcem kupimo, cenimo njegovo vrednost — in kaj kupiš lahko s časom? Mir vesti, milost božjo, modrost in srečno večnost. Izračuni, koliko je to vredno, pa si izračunil vrednost časa.

3. Čas beži in se ne vrne. Marsikdo bi rad priklical zopet prejšnja leta, prejšen čas — ni mogoče! In, če potочиš toliko solza, da bi z njimi lahko peklenški ogenj pogasil, izgubljenega časa ne bo več nazaj. Kadar imaš čas, kakrat ga porabi, koj potem je prepozno.

Bi mislil kdo: Če časa ne porabim skrbno, pa ničesar ne bom imel. Da, ako bi bil le nič, bi bilo še dobro, če ravno bi bil že ta "nič" neizmerna škoda, toda ne bo le nič, temuč trpljenje brez konca in brez kraja. O, vrednosti časa govori lepo sv. Bernard: "Ako bi mogel nesti v peklo prodajati čas, samo pol ure bi poudil, koliko bi dali pogubljeni za pol ure? Tisoče svetov bi ponujali, ako bi jih

Vladni poziv vsem društvom, cerkvam in dr. organizacijam.

Iz Washingtona, D. C., smo naproseni, da objavimo sledeči vladni poziv za Tretje Posojilo Svobode, priobčen v št. 33 A. S., še enkrat z nujnim priporočilom, da ga naj uvažujejo vsi, na katere je naslovljen. Poziv se glasi:

Washington, D. C., March 16, 1918. Office of the Secretary.

Klubom, društvom, organizacijam, cerkvam itd. Združenih Držav ameriških:

Gospoda:

V svrhu, da se zmagovito dokonča ta vojna za čast in pravice Amerike in za svobodo sveta, je vaša vlada pozvana, poiskati dodatnega denarja, in v ta namen je bilo naznanjeno Tretje Posojilo za Svobodo (Third Liberty Loan).

Kampanja za to posojilo se začne dne 6. aprila 1918, na prvo obletnico našega vstopa v vojno.

Američani tujega rojstva ali pokolenja, posamezno in po svojih organizacijah, družbah, cerkvah itd., so podpirali prejšnji dve Posojili za Svobodo na način, ki je bil vir globokega zadovoljstva zame.

V svesti si sem, da bodo Tretje Posojilo za Svobodo zopet podpirali, brez ozira na veroizpovedanje, starost, rojstni kraj, ali pokolenje.

Da bo imelo to posojilo zaželeni uspeh, si moramo prizadevati organizirano in popolnoma sistematično. Zatorej je nabor vseh organiziranih

družev in prihodnji kampanji za Tretje Posojilo za Svobodo največje važnosti. Resno upam, da vlada dobi to sodelovanje v neomejeni meri.

(Podpisan) W. G. McADOO, zakladniški tajnik Form 3P1001.

Washington, March 16, 1918. War Loan Organization Office of the

Director of Publicity.

Klubom, društvom, organizacijam, cerkvam itd. Združenih Držav ameriških:

Gospoda:

Kazuje na gornjo prošnjo vaše vlade, izdano po zakladniškem tajniku Združenih Držav, in za gotovo smatrajoč, da boste uvaževali ta poziv, izdan v želji, svojo lojalnost in svojo varčnost, spoštljivo prošim, da Vaša organizacija, ali cerkev takoj ukrene, udeležiti se na popolnoma organiziran način kampanje za Tretje Posojilo za Svobodo.

Poseben odbor, bodisi že imenovan ali ki se ima imenovati brez odlašanja, naj se snide takoj in izdela načrte za popolnoma sistematično delovanje.

Vsa potrebna poučila in stvari, ki usposobijo take odbore za delovanje s resničnim uspehom med člani svoje organizacije ali skupščine v priloži Tretjemu Posojilu za Svobodo, se vpošljejo.

Vam vdani FRANK R. WILSON, Director of Publicity. Form 3P1002.

imeli!" Ali naj bomo bolj nespametni, kakor pogubljeni?

Porabimo čas, katerega nam je Bog dal, in sicer dobro, da živimo po nauku sv. Pavla: trezno, in pravično in bogaboječe.

Trezni v jedi in pijači, v obleki, v razveseljevanju, pravični do vsakega, da damo vsakomu, kar mu gre in ne

delamo škode nikomur ne na duši — s pohujševanjem, ne na premoženju — s goljufijo, s tatvino, s poškodovanjem, ne na dobrem imenu z opravljanjem

naša pa izvira iz otroške ljubezni do Boga — pa bomo lahko mirno čakali, kedaj nam bo potekel čas.

430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač. prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebinska knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljani poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja. Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri: V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

Večina zobozdravnikov zahteva previsoke svote za popravo zob, toda naše geslo je: Bolje zobovje za manje stroške. Zobe Vam pregledamo zastonj. 22 Karat zlate krone in \$5.00 ridgework vsak zob. Plates najboljšje vrste iz gumiya in kovine \$5.00 in višje. Zobe izderemo brez bolečin z "Vitalized Air". Ženska strežnica vedno prisotna. Vse delo jamčeno. BURROWS ZOBOZDRAVNIK D'Arcy Bldg. 2 nadstropje Vogel Chicago in VanBuren ceste. Joliet, Ill. Odprto vsaki dan zvečer in ob nedeljah do poldne.

PRVI IN EDINI SLOVENSKI POGREBNIŠKI ZAVOD USTANOVljen L. 1895. ANTON NEMANICH IN SIN 1002 NORTH CHICAGO STREET Garaža na 205-207 Ohio Street, Joliet, Illinois. Priporočamo slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu. Na željo preskrbimo avtomobile za vse potrebe, zlasti za slučaje krstov, porok in pogreb. Na pozive se poslužil vsak čas ponoči in podnevi. Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. Chicago telephone 2575 ali N. W. 344. --- SVOJ K SVOJMU!

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

ORUŽINSKO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESLICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICI, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani (icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsilvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljke se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. portnika.

Društvene vesti.

La Salle, Ill., 23. apr. 1918. — (Naslanilo iz urada društva sv. Družine št. 3 D. S. D.) Čast mi je poročati, da naše društvo napreduje v veliki meri v članstvu, posebno pa v blagajni. Zato je priporočila vredno vsakemu poštenemu Slovencu ali Slovenki, da postane njen član (ica), kjer bode zavarovan(a) za slučaj nesreče in bolezni. Kojaki, pristopajte v to katoliško društvo, ki je na dobri podlagi!

Naši člani in članice se zelo zanimajo za društvo in za našo novo slovensko cerkev. In to se je pokazalo pri zadnji veselici, ki se je vršila 6. aprila t. l. v Matt Kompozitivni prostorih. Vse se je vršilo v najlepšem redu in v zadovoljstvu. Čistega preostanka pri veselici je bilo \$90.00 (reci: devetdeset dolarjev). Iz tega je razvidno, da so vsi člani, kar jih je bilo na veselici, dosti pomagali. Seveda, nekaj jih ni bilo navzočih, so pa tako plačali že na sebi \$13.00. Zahvaliti se pa moram našemu sodniku ali sobratu kot predsedniku veseličnega odbora, Johnu Prazen, ki se je toliko potrudil, da so vse vsi tiketi odprodali za kavo, in sreče je bila št. 6 in jo je imel John Zerjav, ki je bil deležen 25 funtov kave in mislim, da je bil vesel. Vsem skupaj lepa zahvala, kateri ste prislohnili nam na pomoč. Dr. blagajna ne trpi niti cent in svota je že vplačana za novo okno nove cerkve. Vzeli smo si sliko sv. Jožefa, ki stane \$135.00 (reci: stopenintriideset dolarjev), ki bo kras nove cerkve sv. Roka. Vsem članom in članicam lepa zahvala od strani društvenega odbora. Ljubi Bog vam stotero poplačaj!

Prosi se vse člane našega društva št. 3 D. S. D., da se v polnem številu udeležite prihodnje seje 12. maja t. l. Prebram vam bode trimesečni račun od sobratov nadzornikov, in tudi več važnih točk pride v pogovor.

Sporočam, da nas je zapustil priljubljeni sobrat John Jerich. Jako je bil vnet za naše društvo, vsi ga pogrešamo in tudi vsi dobri farani sv. Roka. Poklican je bil v Strie Samovo službo. On je bil večkrat tajnik in predsednik društva. Tudi je bil II. porotnik naše dične nove organizacije. To se vidi, da je bil v resnici priljubljen pri članih in članicah našega društva. Kličem ti, dragi sobrat J. Jerich, naprej do zmagel! Upajmo vsi, da nam prinesejo naši ameriški fantje venec, ki bo zapisano "Zmagali smo!" Pošiljam ti bratovski pozdrav v imenu vseh naših članov in članice našega društva št. 3 D. S. D.

H koncu pišave vas vse skup lepo pozdravim Vaš udani sobrat
Ant. Strukel, preds.

JUGOSLOVANSKI POKRET NA SLOVENSKEM.

Z zborovanja Napredne stranke.
(Dalje.)

Tretja resolucija, katero je predložil občinski svetnik Kavčič, izraža popolno zaupanje Jug. klubu.

Vse tri resolucije so bile sprejete z navdušenjem in z burnim odobravanjem.

Konečno je predlagal še dr. Triller, da naj se izreže zaupnica poslancu dr. Ravniharju. (Navdušeno sprejeto.)
Nato je rekel: "Gospodje na Dunaju

žive kot na mesecu; ne vidijo in ne čutijo, da se trese zemlja v porodnih bolečinah in da prihaja s krepkim, neustavljivim korakom renesansa narodov. Ako ti gospodje ne odprejo pravčasno oči, jih bodo potegnili dogodki za lase iz večnega močvirja avstrijskega birokratizma. Ako ne bomo majhni v velikem trenutku, tako da bi nas morali še po stoletjih preklinjati naši potomci, potem je naše osvobodilno samo vprašanje časa. Borbe in žrtve se ne plašimo!

Prišel bo dan, ko bo jugoslovanski narod storil kakor izgnanec leta 1848, ko se je svobodno vračal v svojo domovino. Na pragu rodne zemlje je pokleknil, poljubil s solzami hvalečnosti v obeh domačo grudo in vskliknil: Teneo te iterum, patria mea! — moja si zopet lepa domovina!" (Applavz in vsklikli.)

Zborovanje je bilo nato zaključeno. Veliki Jugoslovanski zbor.

(Novine, 19. I.) "Hrvatski Državi poročajo iz Dunaja: Jugoslovanski klub na Dunaju se bavi z mislijo, da se po vzgledu Čehov sestanejo vsi narodni poslanci v deželnih in državnih zborih iz vseh krajev našega troimenega naroda in da zavzamejo stališče na podlagi principov trajnega in splošnega miru med narodi."

Revolta v ljubljanski garnizijski jetnišnici.

(Interpelacija dr. Korošca in tovarišev.)

(Slovenec, 31. I.) "V garnizijski jetnišnici šentpeterske vojašnice v Ljubljani je kakih sto jetnikov, ki sede že po več mesecev v zaporu. Od 15. januarja dalje niso dobivali jetniki kruha, in kakor sploh vedno, slabo hrano. V prostoru za 25 oseb jih je natlačeni 37. Večina njih nima niti hlače, niti jopičev. Te obupne razmere, gotova smrt vsled gladi ali mraza, so povzročile tudi obupne čine. Ze 22. t. m. so začeli popoldan upiti, da hočejo kruha, toda nihče jih ni hotel slišati. Zvečer so prodirli iz ječe, razorožili stražnike ter dospeli na dvorišče. Nek zandarski narednik je začel takoj streljati na nje iz samokresa. Z nekoliko hlebi kruha bi bil vse kaj drugega dosegel. Besni vsled tega napada so začeli tudi sami streljati. Zandari so z okenj otvorili ogenj na kaznjence, ki so se umaknili zopet v zapore in streljali skozi okna. Boj je trajal do poljedne popolnoči. Trije zaprti vojaki so bili težko ranjeni, med njimi neki Bosanec, kateremu je krogla prebila prsa. Govori se, da bo proglašen prekri sod." V interpelaciji se zahteva, da se kaznujejo pravi krivci, to je oni, ki niso hoteli dati kaznjencem kruha.

Orlandova konferenca z Jug. Odborom v Londonu.

(Slovenski Narod, 1. II.) "V zadnjem času je začel dosedaj imperijalistični Goriere della Sera braniti sporazum med Italijo in Jugoslavi in zahteva, da morate biti v interesu tega sporazuma pripravljene obe stranki na žrtve. Angleški listi poročajo sedaj povodom obiska Orlanda v Londonu, da se sedanje konference nanašajo na odgovor zaveznikov grofu Czerninu in Hertlingu, kateri odgovor mora biti enodusen. Istočasno se te konference tičejo tudi vprašanja, kako spraviti italijanske vojne cilje v sklad s cilji ostalih zaveznikov. V tem oziru se je posvetoval Orlando z zastopniki Jugoslovanskega Odbora v Londonu. Po

gotovih informacijah je Italija pripravljena izpremeniti svoje sedanje stališče, in tudi države sporazuma žele, da soglašajo njih in italijanske vojne izjave v skupni izjavi. Na konferencah v Londonu se dela na to, da se vlade zaveznikov sporazumejo glede skupnega bojnega programa, katerega dosežek ni bilo mogoče doseči, zlasti zaradi tega, ker so bila naziranja glede jugoslovanskega vprašanja zelo različna."

Zborovanje koroških Slovencev.

Slovenski Narod objavlja 29. I. poročilo o velikem zborovanju "Katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem", ki se je vršilo 24. januarja v Celovcu. Zborovanja se je udeležilo okoli 1000 oseb. Govorila sta g. Smodej in poslanec dr. Lovro Pogačnik o preganjanju koroških Slovencev in o splošnem političnem položaju. "Občni zbor je bil naravnost sijajen in je dokazal, da Koroški Slovenci, ki so še pred petsto leti volili svojega kneza v slovenskem jeziku, še niso izumrli in da tudi ne bodo nikoli izumrli."

Sprejeta je bila soglasno daljša resolucija, katera odobruje majsko jugoslovansko deklaracijo, "ogorčeno obsoja pa najostreje dr. Šusteršiča in Jakliča ter zahteva splošen mir "na podlagi samoodločevanja vseh narodov in splošnega razoboroženja."

Izjave za svobodno Jugoslavijo.

Edinost, 3. II.) "Jugoslovanske žene in dekleta iz Trsta in okolice so poslale 10,816 podpisov za Jugoslovansko deklaracijo s sledečo izjavo:

Jugoslovanske žene iz Trsta in okolice pridružujejo tisočim svojim sestram širom slovenske domovine svoj glas za osvoboditev in samostojnost celokupnega jugoslovanskega naroda, pozdravljajo majsko deklaracijo Jug. kluba kot najodločnejši izraz naših narodnih zahtev in prosijo vse poslance v Jug. klubu, da složno in brezobzirno vstrajajo v borbi za življenjske pravice jugoslovanske ženske."

(Slovenec, 29. I.) "V župniji St. Pij v Slovenskih Goricah, kjer je Suedmarka potrošila na stotisoče kron, je dosedaj nad 1000 žen in deklet podpisalo ug. deklaracijo."

(Slovenec, 29. I.) "Podpisane žene in dekleta iz vasi Hruševci pri Postojni si se z vsem srcem pridružujemo deklaraciji od 30. maja 1917 in izražamo popolno zaupanje Jug. klubu, obojamo pa one, ki ovirajo narodno vstajenje. Slava boriteljem za obstanek velike svobodne Jugoslavije!" (Sledi 270 podpisov.)

"Podpisane žene in dekleta iz občin Slap, Planina in Goče pri Vipavi se navdušeno pridružujemo majski deklaraciji Jug. kluba za zedinjeno in svobodno jugoslovansko državo." Podpisi: Slap 223, Planina 224, Goče 141.

"Žene in dekleta iz St. Vida nad Ljubljano so zbrale dosedaj 1120 podpisov za majsko deklaracijo."

Isti list prinaša naslednje izjave: Žen in deklet iz Brežic, 105 podpisov, moč iz Brežic 71 podpisov, občinskega odbora v Zakutu pri Brežicah, okrožnega cestnega odbora v Višnji Gori, občinskega odbora v Zireh, žen in deklet iz občine Vodice s 802 podpisov, žen in deklet iz občine Vrabče pri Vipavi s 203 podpisi, občine Podmele pri Tolminu na Goriškem s 444 podpisi, iz Soštanja, 126 podpisov, iz Podkrajja s 287 podpisi, iz Dragomelja s 123 podpisi, iz Podgorice s 178 podpisi, iz Dobrove s 230 podpisi. Poleg tega se je izjavilo za majsko deklaracijo osebo velikega Kalanovega mlina pri Škofji Loki.

(Slovenec, 31. I.) "Občinski odbor občine Pleterje, okraj Beržice, se navdušeno pridružuje majski deklaraciji Jug. kluba in pozdravlja njegovo delovanje za svobodno državo jugoslovanskega naroda. Ogorčeno obsojamo vsako neslogo v narodu in izjavljamo svečano, da poznamo do realizacije naše ideje samo eno stranko: jugoslovansko deklaracijsko stranko."

"725 zavednih slovenskih žen in deklet iz Šent Jerneja se navdušeno pridružuje jugoslovanski deklaraciji in zahteva samostojno jugoslovansko državo."

V isti številki Slovenca so objavljene izjave: občinskega odbora v Ponikvah pri Tolminu, občine Planine pri Vipavi, občine St. Jošt pri Vrhniki in Spodnje Slivnice pri Grosupljem, ter izjave žen in deklet iz naslednjih krajev: Zdole pri Pleterjah s 315 podpisi, tuč pri Višnji Gori 86 podpisov, Spodnja Slivnica 250, Žaline 155 (podpisale so vse do zadnje), iz Čemšenika 815, Ponikev 317 in iz Solčave s 137 podpisi. (Slovenski Narod, 29. I.) "Goriške begunke v Radomljah se pridružujemo s celim srcem Jugoslovanski deklaraciji od 30. maja 1917, in kličemo iz dna duše našim poslancem: Neustrašeno naprej po tej poti, da ne bo treba našim otrokom kedaj ravnokotno nečloveško trpeti, kakor trpe sedaj v izgnanstvu. Zavedamo se, kaj so in kaj bodo naši otroci svojemuo narodu. Zato zahtevamo in iz srca kličemo: Mir! Naj se sklene pravičen mir, ki bo naredil konec prolivanju krvi in trpljenju ter dokončal našo bedo. Ves naš narod bedo. Ves naš narod naj se zedini enaj dabi svoje mučenstvo zasluženo svobodo." Slede podpisi: "Slovenske žene in dekleta iz občine

Bizeljsko (Štajersko) se navdušeno pridružujemo majski deklaraciji Jugoslovanskega kluba in kličemo s slavnim pesnikom:

Le vstani, uborni narod moj,
Tvoj je vstajenje dan!"

Sledi 863 podpisov.

Ista številka Slov. Naroda objavlja izjavo žen iz občine Rakek s 584 podpisi in izjavo občine Košana.

(Slov. Narod, 31. I.) "Za jug. deklaracijo so se izjavile občine Poličane, Brezje, Stanovsko, Lušeka vas — vse v mariborskem okraju."

"Može in žene iz Bohinjske Bele se navdušeno izjavljamo za svobodno Jugoslavijo. Bratje, združimo se, ne trpimo izdajalcev. Borimo se, ako treba, s palicami. — 371 podpisov in 387 kron za Krekov spomenik."

"Narodne žene in dekleta iz Novega mesta in Kendije se pridružujejo jug. deklaraciji z več kot 1000 podpisi."

"Narodne žene in dekleta iz občine Ovišve-Podnart iskreno pozdravljamo in se pridružujemo deklaraciji naših poslancev, združenih v Jug. klubu na Dunaju. — Navdahnili bomo naše otroke z mislijo celokupnosti Jugoslovanstva in jih vzgojili v tem narodnem duhu. — Sledi 495 podpisov."

Ista številka Slov. Nar. objavlja izjave občinskih odborov v Velikem Repnu in sv. Luciji na Soči, kakor tudi izjave žen in deklet iz občin: Razdrto, Ubeljsko, 338 podpisov, Veliki Repen, 292 podpisov, Vrnsko, Jero in Prekoma, skupaj 1227 podpisov, in Cerkno na Goriškem 456 podpisov.

(Dalje prih.)

TREASURY DEPARTMENT

Washington

Državljanom ameriškim:

En milijon in osemstotisoč pogumnih sinov Amerike služi sedaj v armadi in mornarici Združenih Držav. Na tisoče izmed njih je že na francoskih bojiščih, boreč se in umirajoč, da ohranijo svobodo in pravice tistih, ki so ostali doma, ter da zavarujejo demokracijo in svobodo proti ruski grozovitosti in vojaškemu samosilju. Njih kri že posveča zemljo plemenite Francije.

Kdo more misliti na njih junaške žrtve, ne da bi bil ganjen?

Kdo more preudariti njih preizkušnje in trpljenje, njih nevarnosti in borbe, ne da mu vzplamni žar patrijotizma v njegovi duši?

Kdo more gledati na sinji jopič mornarjev ali rjavkasti suknjič vojakov brez občudovanja za nepremagljiva srca, ki bijejo pod njimi, — srca, ki morebiti kmalu utihnejo v smrti kot žrtve v borbi za prosveto?

Zatorej moramo podpirati naše hrabre mornarje in vojake. Pomagati jim moramo do brze zmage v njih boju s kazerjem. To lahko storimo, če doma vršimo svojo dolžnost s prav istim patrijotizmom, kakor navdušuje naše moze in fante v zakopih. Najmanjša dolžnost, ki jo lahko izvršimo — in morali bi biti željni in srečni, da jo izvršimo — je, da svoj denar in sicer vsak dolar, ki ga imamo ali lahko prihranimo, posodimo naši vladi v svrhu, da naše hrabre sinove zalozijo z vsem, česar jim je treba za rešitev Amerike.

Vsak pravi patrijot bo kupil Z. D. Liberty bondov Tretjega Posojila Svobode. Idite v svojo krajevno banko, da kupite Liberty bond.

Srčno Vam udani

W. G. McADOO.

Op. ur. Ameriški Slovenci, storite svojo patrijotično dolžnost kot državljani ameriški še danes, ako je še niste storili. Čas beži in čas za nakup bondov je samo do dne 4. majnika. Kupite Liberty bond še danes!

Prav nevarna kamuflaža.

Prav veliko ljudi ima navado, kadar so jim želodci v neredu, da uživajo alkoholnat želodčni grenčec. Taka dražila so le prav nevarna kamuflaža, kajti po kratkem izpodbadku sledi vedno mnogi hujski nasprotni občutek, bolezen se zagrebe in postane z okopom obdana sovražnica. Če pa uživata pravo zdravilo, Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, dobite kmalu svoje zdravje nazaj. To zanesljivo zdravilo je pripravljeno iz grenkih zeli, korenin in lubja izredno zdravilne vrednosti, ki izčistijo drob, ter iz čistega naravnega rdečega vina, ki krepi ves telesni ustroj. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino vas oprosti zapečenosti, neprevabnosti, slabe slasti, napihovanja, glavoboli, migrene, razdražljivosti, pomanjkanja energije, splošne slabosti itd. V lekarnah. Cena \$1.10. — Za revmatizem, nevralgijo, bol v ledju, izvime, oteklino, bolesterne mišice rabite Trinerjev limnet, zelo koristno zdravilo. 35 in 65c v lekarnah, po pošti 45 in 75c. — Joseph Triner Company, 1333-1343 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv.

Natakar — kompnist.

Nad \$60,000 letnih dohodkov ima neki ameriški kompnist, ki ne zna niti ene note brati ali zapisati pravilno. Piše se Irwing Berlin in je še pred leti kot priprost natakar služil v restavran-

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjamo vsem znancem, prijateljem in sorodnikom pretužno vest, da nam je dne 31. marca t. l. zjutraj nemila smrt ugrabila nepozabnega soproga in dobrega očeta gosp.

MARKO SLOBODNIK

Bil je rojen l. 1851 v Slamni vasi pri Metliki. Zvečer pred smrtjo se je še veselil, da bo kakor ponavadi obhajal tudi letos veseli praznik Odršenikovega Vstajenja, ali zaspal je za vedno in praznoval Vstajenje v večnosti.

Tem potom se najtopleje zahvaljujemo društvom sv. Cirila in Metoda št. 1 J. S. K. J. in društvu sv. Barbare št. 2 v Ely, Minn., za darovane vevice in veliko udeležbo pogreba. Posebno se pa zahvaljujemo društvu sv. Barbare za točno izplačilo.

Zahvaljujemo se tudi vsem sorodnikom in prijateljem za vence in za premnoge izraze globokega sočutja ob času naše velike žalosti. Pokopan je bil dne 3. aprila na tukajšnjem slovenskem katoliškem pokopališču. Obrede za umrle je izvršil naš novodošli župnik, Rev. Frank Mihelich, kateremu se najiskrejeje zahvaljujemo za gniljiv govor.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin!

Zalujoči ostali: MARY SLOBODNIK, vdova.
Leonard, Marko, Louis, John in Anton, sinovi; Mary Slobodnik, hči.

Ely, Minn., 20. aprila 1918.

tu v kitajskem delu mesta New Yorka. Imel je veliko veselje do glasbe in večkrat se je vsedel v gostilni h klavirju, da je zabaval svoje goste. Nikdar se ni učil v življenju čitati note ali pa to samo poskušal. Igra po svoji fantaziji. Nekega dne mu je svetoval nek gost, naj si pusti par svojih pesmi zapisati od kakega prijatelja. Irwing Berlin je privolil končno v to in prva stvar, ki je bila zapisana po njegovi igri, je bila vesela poltična pesem "Alexander Rag-Time Band", ki se danes poje in izvaja po celi Ameriki in ki je pridobila naravnost bajno popularnost. V kratkem času je bilo nad en milijon izvodov te pesmi razprodanih. Svoje pesmi je spočetka prodajal za slepo ceno, a založniki so delali ogromne dobičke. Danes seveda ve Irwing Berlin, da so njegove pesmi in kompozicije zlata vredne, njegove fantazije na klavirju se drago plačujejo in nekdanji natakar zasluži nad \$60,000 na leto. — Neki londonski tednik pa poroča, da

živi v Londonu v Beak Streetu neki brivec, ki je tudi na glasu kot dober kompnist. Ta muzikalični brivec se piše Arthur Lurch in je skomponiral celo vrsto ljudskih, piše pa predvsem cerkvenih glasbo. Ena izmed njegovih cerkvenih kompozicij se dandanes v vseh angleških cerkvah vedno poje in igra. Arthur Lurch je izobren igralec na orglje in glasovir, obvlada pa tudi vse instrumente na lok. Čez dan opravilja v brivnici svoj posel z britvijo in škarjami, zvečer pa se posveča glasbi in piše distokrat svoje kompozicije do 2. ali 3. ure zjutraj. V njegovi brivnici se shajajo mnogi glasbeniki in mnogokrat je videti, da Lurch nenkrat preneha s striženjem in si hitro zapiše par not na svojo manšeto. Znanci vedo v takem slučaju, da je do bil Lurch novo misel, nov motiv. Nek drug uspešen kompnist je neki Fr. W. Fischer, član londonske požarne brambe. Muzikalični ognjgasec je skomponiral zlasti mnogo valčkov.

Devetindvajseta letna razprodaja

se sedaj nadaljuje s vsakovrstnimi najlepšimi prilikami in ponudbami v vseh oddelkih naše velike nove prodajalne.

Udeležite se te letne razprodaje in prihranite denar na vseh potrebščinah za posamezne člane družine in cele hiše.

S. & H. TRADING Stamps zastonj s vsakim nakupom za 10c ali več v BOSTON STORE Double Stamps vsak terek in petek

Pod svobodnim soncem

Povest davnih dedov

SPISAL F. S. FINŽGAR

(Dalje.)

Dojezdil je tik pred most. Meseca še ni bilo. Straža se je dostojno umaknila na desno in levo in pozdravila 'Hilbudija'. Ali že sta počila dva oklepa, mogočni sulici, zagnani z vso silo, sta prodrli prsi čuvajema. Zgrudila sta se in kriknila. Toda njun krik je zaglušil hrup na mostu. Grmeli so plohi pod nogami vojske, ki je hitela čez reko.

Tedaj se veselo oglašijo trombe z okopov. V taboru se dvignejo plamenice, vrata se odpro na stečaj.

Takrat je v trenutku razumela vsa vojska Slovencev Svarunovo ukano. Bizantinci so mislili, da se vrača zmagnosni Hilbudij z ujetniki.

Slovenci so se zagnali divje na most, zakričali in zatuli, da je zaječal vzduh in udarili z groznim navalom na tabor.

Izток je bil že med vrati. Straža je ostrmela. Vrgla je plamenice ob tla, najhrajbrjši Slovenci so se zapodili skozi dveri. Udarile so sekire, pokali oklepi, tolkli in klali meči. Nastala je v trenutku grozna zmešnjava. "Skla-venoj, Skla-venoj!" je bučalo po taboru.

Na sredi pretorija pred Hilbudijevim šotorom je bila zbrana naenkrat četa. V taboru se je pojavil Hilbudijev duh. Hipoma so se dvignili meči, telesa so zakričali štiti in nastala je neprodorna stena, ob katero je butalo valove Slovencev. Svarun se je zmotil, ker je mislil, da bodo Bizantinci neoboroženi. Kadarkoli je Hilbudij odjezdil na pohode, je morala biti posadka noč in dan pripravljena, da mu priskoči na pomoč, če bi nastala sila. In zato se je razveljal tako grozen boj, kakor ga še ni doživel nihče izmed vseh vojni- kov.

Ko so Slovenci zunaj tabora zaslišali krik in stok, lomljenje ošepov, so se zagnali na okope, lezli drug na drugega in se pehali preko lesenega zidu. Od vseh strani so se drevili v tabor in se valili na sredi v strašno živo kopo, ki je štrlela od sulic, se svetila od mečev — kri je brizgala, trupla so se gramdila na tleh. — Spotikali so se in padali so borci drug čez drugega v gorko mlako krvi. Mogočna stena bizantinskih vojakov je pokala, se preklala, se je zopet strnila in grozno sekala z meči krog in krog. Vedno večji hudournik je treskal vanjo — stena se je začela umikati — naenkrat se nagne — Slovenci pritisnejo in navale nanjo — stena pade. Toda v istem hipu so se otvorila vrata na zapadni strani tabora, skozi nje je vdrla bizantinska konjica, ki jo je ščitila doslej živa stena. Zarezala se je v tolpo naših Slovencev, meči so se pomakali v živote, na levo in desno so padala trupla — konjica si je presekal pot in odvihrala proti jugu — v nočno tmino.

Stokanje, vzdih — hropenje in grganje se je razlegalo v taboru. Slovenci so drli čez okope in divji gonji pehali drug drugega v jarke. Kdor še ni zasegel boja, je hrepnel po krvi — bil po mrtvih truplih in divjal v besni omotici.

Trobili so rogovi, starejšine so klicali, gnali ljudi in jih tolkli. — Vse je pobesnelo, vse zdvijalo in bati se je bilo, da se med seboj pokoljejo.

Svarun je velel zažgati plamenice. Tudi luna se je počasi splezala na nebo. Na okopih je mrgolelo golih ljudi z dvignjenimi sulicami, z meči nad glavo, s kiji in sekirami v rokah. Sredi tabora je pa ležala strašna žetev Morane, vzdihujoča in hropelja, polita s krvjo in posuta z zlomljenimi sulicami in skrhanimi meči. In na dnu tleh žetev je ležal junak, nada slovenske vojske — pokrit s trupli — Iztok.

SEDMO POGAVJE

Prošla je polnoč, ali krog Hilbudijevega tabora je orila grozna vika. Krog in krog so goreli ognji, ob njih je butala vojska kakor napol blazna. Tabor je bil čisto oropan. Šotorov so potrgali volovske kože in plahče in jih razvlekli po ravni. Razgrinjali so jih po tleh in se valjali po njih, se pretepali zanje, jih vlačili drug drugemu izpod telesa in jih trkali na kosce. Oplenili so žitnico in zalogo suhega mesa. Pullili so se za gnjati, raztresali žito po tleh, se preganjali od ognja do ognja in razgrinjali vsi ometeni od slavne zmage.

Le modri starejšine in stari vojniki so sedeli resni ob Svarunovem ognju. Videli so, kaj počenjajo mladi, kako razgrajajo pastirji in ljudje, ki so bili divji kakor volčje, zavistni in nevoščljivi in pripravljeni na večno zabavljanje in pretepanje. Nihče se ni dvignil, da bi jih krotil in miril.

Poznali so dobro svoj zarod. Kakor mladi trni so zrastle v gozdu pod svobodnim soncem. Komaj so se skolebali iz naročja materam, so že tirali jagujeta v goščo in na pašnike ter no-

čevali pri njih in se bali samo težke roke starejšine, katerega so spoštovali njihovi očeti, ker so ga sami izvolili in se prostovoljno podvržli njegovi oblasti.

Starejšine niso pogrešali nobenega tovariša. Mladina je naskočila prva — pustili so ji krvavo delo in ostali izvečine zunaj tabora. Ampak na njih ličih je bila vendar velika in ponosna radost nad zmagom.

Samo Svarun je bil žalosten, tako žalosten, da se je sključil v dve gubi — ponosni starosta, zmagavec tako držvitega Hilbudija. Edina opora njegova, Iztok, ki je dokazal v tej vojni, da bo vreden sin slavnemu rodu Svarunov — ta sin je ležal kakor mrtev blizu ognja pod platenim šotorom.

Ko je ponehal boj, ni miroval oče, dokler niso izvlekli izpod grmade sinovega trupla. Po licu so se mu udre solze, ko so dvignili Iztoka, namočene- ga v krvi. Nanj se je zgrudil Svarun in se razjokal.

Pa nenadoma se je dvignil. "Ni še mrtev! Srce je vztrepetalo!" V očeh mu je zažarelo upanje. Nesli so ga iz tabora, razpeli šotor in ga položili vanj. Svarun je poklical vrača, ki je bil silovit v rodu Slovencev in čestit pa spoštovan, kot velik prerok, ki mu bogovi razodevajo skrivnosti.

Vrač je sčel Iztoku oklep, odpel čelada, in skrbno umival okrvavljeno telo ter iskal rane. Pritisikal je uho na srce in zadovoljno kimal.

"Živi, Svarune, tvoj Iztok živi!" Rane pa ni mogel zaslediti nikjer. "Udarjen? Omamljen?" je mrmral vrač.

Hilbudijeva čelada, ki jo je imel Iztok, je bila presekanca in zmlinčena. "Omamljen je! Na glavo je udarjen s silno mečjo. Iztok se vzbudi, upaj, oče, in obljubi darov bogovom!"

Svarun je sklenil v srečo, da žrtvuje bogovom najlepšega junca, če se sin prebudi in ozdravi.

Vrač je velel očetu, naj gre iz šotora in pusti njega samega pri Iztoku.

Svarun je spoštljivo poslušal in se vrnil k starejšinam ter čepel v mogočni bolesti nem in brez besede med možmi.

Trenotki so se mu vlekli in plazili brezkončno. Oziral se je na zvezde, gledal po mesecu — pa vse se mu je zdelo prikovano na nebo. Nič se ni genilo. V strašnem dvomu in čakanju je mislil stavec, da premine, preden napoči jutro. Kadar se je kdo približal ognju, če je zadonel vesel vzklík, se je stresel, prizdignil glavo in se ozrl. Upal je, da prihaja vrač z veselimi sporočili. A ni ga bilo.

Starejšine so polegali in pozaspali. Takisto se je raztegnilo na travo polovico vojske, ognji so poglašali. Le bučanje mladine, divje pesmi, prepri in prerinjanje se ni poleglo.

Svarun se je tiščal useša in živel v usodnem čakanju. Lezel je čedalje bolj v dve gubi, kakor bi se pogrezal hrib in izginjal v tla.

Pobledele so zvezde, ugašale in ginile so na sivem nebu. Tedaj se dotakne Svaruna rahla roka.

Starec je vztrepetal. Vrač ga je klical, na njegovem obrazu je bila velika radost.

"Svarune, slavni starosta, tvoj rod ne umre, slava bogovom, Iztok pije vodo!"

Starosta je planil kvišku in hitel v šotor. Iztok ga je veselo pogledal, krog ustnic mu je igral smeh. Oče je pokleknil k sinu in ječjal: "Iztoče, Iztoče, moj otrok..."

Ko je pripulo solnce, so obnemogli tudi mladi. Najhujši razgrajaci so počepali na tla. Nikogar niso prebudili solnčni žarki — cela ravan je bila pokrita s spečimi telesi, kakor z mrtveci. Svarun je hodil edini pred šotorom Iztokovim, dvigal roke in hvallil Solnce ter šepetal molitve.

Proti poldnevju so se začela dvigati telesa, med vojniki je zašumelo in trudne čete so zopet oživele. Od severa sem proti Donavi se je pa premikala dolga vrsta obloženih konj, čede ovac so meketale. Prihajali so iz gradišča z jestvili in pijačo.

Mnogo mladev se je napotilo čez most naproti prihajajočim; kmalu so pritirali konje in živino v tabor. Prišlo je z njimi mnogo devotk, sredi je jezdil ovenčanega konja Radovan, s plunko v rokah in bil je nanjo, da so ječale strune, novo, zmagoslavno pesem.

Razgovorili so žito in med, pograbilo ovne in jih začeli klati. Vse ležišče se je izpremenilo v velikansko slavnost. Povsod vrisk in smeh, petje in raj.

Radovan se je utaboril med devotkami, katerim so se pridružili mladi borci. Na starem parobku je sedel, godel, kar so dali prsti in strune, in pripovedoval vesele dogodke s svojega potovanja. Mladina se mu je sme-

ala, da je zvenela dobrava od razigrane radosti.

"Hej, Radovane, zakaj si tičal v gradišču? Sel bi bil z nami, pa bi bil godel, ko smo kovali Bizantince!"

Krepak mladenič je podražil godca. "Zahvali svojo mater, da nisi bil rojen deset let prej. Zakaj za to čeljustanje bi povežnil plunko, moje dragoceno plunko na tvojo črepinjo, da ne bi genil več z jezikom. Tako si pa mlad in predrzen kakor žrebe — Radovan ti odpušča!"

"Pa bi bil opasal meč, skril plunko v hišo k dekletom in jo udaril z nami." "Nisem jo udaril z nami, to je res. Ali res je tudi, da tako tuljenje, kakor ga zaženete vi, mladi volkovi, oglušijo enkrat za vselej moja ušesa. Kdo bi mi potem ubiral strune? Morda ti, ko je še srobotna trta prečna za tvoje oslovske uhlje? Kdo bi redil Radovana, če bi ne mogel s plunko po svetu? Ti, kajne, ko še kozjega mleka nimaš, da bi ga dal lačnemu psu! Močji, uš!"

Vsi križem so se zasmeli, in Radovan je ponosen zaigral in zapel veselo pesem. Ali mladenec se je budila sla po Radovanovi jezi.

"Kaj si pa delal v gradišču, ko smo se mi bili za svobodo?"

"Devotke je begal!"

Devotke so se vzradovale.

"Oho, oho, Radovan, ali ti pokaže-mo!"

"Če so vaše devotke tako malovred- ni, da bi se na moje stare kosti obesile, jih še ne maram ne!"

"Pa si zadnjič lagal, da je sama car- ica rekla, kako si zal."

"Carica Teodora je pa modra žen- ska, tepci! In pa tisto je bilo pred leti, ko še nisem imel razoranega čela in gosjega perja v bradi!"

"Ej, da bi bil Hilbudij potrkal na gradišče, ali bi bil tekel Radovan v šu- mo, kakor jazbec v jazbino! Skoda da je prej padel in ti ni napravil tega ve- selja."

"Bežal? Kdaj sém bežal? Pa pové- te, devotke, ali nisem sedel noč in dan na okopih in stražil gradišča kakor ris v bukovki kobaljji?"

"Čepel si na okopih, Radovan, pa si se tresel."

"Seveda sem se tresel od poženja, da bi enkrat svetu pokazal, kak junak je godec Radovan, če je sila."

Brenk — brenk — brenk...

Zapela je plunka, devotke so si po- dale roke in vse se je zavrtelo okrog veselega godca.

Ko so se oddahnili, je odbral Rado- van nekaj mladev in odšel z njimi v tabor.

"Dobimo, gotovo dobimo, poznam Bizantince! Brez tiste božanstvene pi- jače niso. Med, nič ne rečem, tudi ol — dobra pijača, ampak — vino..."

Radovan se je obilnil z velikim po- želenjem.

Radovan je na potovanjih križem sveta že večkrat godel v taborih Bi- zantincev. Niso mogli vojaki v taboru zatajiti strasti, s katero se je v tedanjih dobi ljubilo gledališče in cirkus. Vsak potepuški skakač, napol prismojen pe- vec, gobuzdavi glumači in razuzdane plesačice — vse je bilo čislano in do- bro plačano. To je vedel Radovan in se je zato kaj rad pridružil pokrajn- skemu taboru, kjer se mu je redno ze- lo dobro godilo. Zato je tudi vedel, da ima vsak tabor klet za vino.

Radovan je iskal kleti. Sicer je bilo vse razvaljeno in razdejano. Le po- samezni koli so štrleli kvišku in vmes je ležala pomendrana pšenica in ječ- men.

"Tukaj bo! Žitnica je bila tod — vino ni daleč!"

Začeli so pridno iskati, odvaljevali so hlode in vlačili proč mrtva trupla, ki so ležala nepokopana.

Radovan je previdno trkal z nogo ob tla. Naenkrat je votlo zadonelo. "Stoj, mladec bedasti, sem, sem! Klet je tukaj! Moja peta je več vredna kot vaši nosovi!"

Odvalili so nekaj brun, odpahnili prevrnjeno telego na dveh kolesih, po- snažili prostor, in pokazale so se deske majhnih vrat v tleh. Priklonili so se zgrabili s krepkimi rokami, zapahi so počili, in pod njimi se je odprla jama, v katero je vodila strma in ozka lestva.

Radovan je smuknil prvi v odprto klet. Veselo je zakričal in zavriskal, prijel prvi končeni vrč ter nagnil pa pil, da je pijača glasno klokala, ko je vrela po grlu. Zaloga je bila dokaj bogata. Visoki, podolgovati vrči z močnimi ročkami, žgani iz rjave glince, so sloneli drug ob drugem pri steni. Od stropa je viselo na vrveh mnogo mehov, napolnjenih z vinom.

Slovenci so dvignili vino iz kleti. Vsak je zgrabil vrč in ga odnesel, Ra- dovan je pa cijazil velik meh, ki ga je v kleti pregriznil, da je pokusil kapljo. In bila je izborna.

Ko so drugi zvedeli za klet in vino, je vse drlo v tabor. Suvali so se v od- prtino, pili kar iz vrčev, dvigali jih vun in nosili k ognjem, kjer so se cvrtili kostruni.

Začelo se je pitje in pijančevanje, raj in petje, prepri in prepeti, dokler niso na noč omagali napol trdni, napol vin- njeni, in spsali kakor brezdušni. Sam Radovan je zadržal s plunko na ko- lenih, se zagugal in se zleknil po tleh — za zglove plunko, ki je imela utrga- ne strune.

Ko je mlada vojska divjala in se pu- (Nadaljevanje na 7. strani.)

Abstracts of Title to all Real Estate in Will County.

Joliet Title and Guarantee Co.

Kapital \$50,000.00.

Kadar kupite HIŠO ali ZEM- LJIŠČE, pridite, da Vam ure- dimo abstract.

Phones: 421 and 422.

CHAS. N. HOSSACK, Mgr.

114 N. Chicago St., Joliet, Ill.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerscham" 5c

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

C. W. Robson, Jr.

REAL ESTATE LOANN and RENTING

INSURANCE OF ALL KINDS.

Phone 297.

Prodajam lote v Rockdale in okolici.

204 Woodruff Bldg. JOLIET, ILL.

Michael Terdich. Math. Terdich.

Chicago Phone 2502.

Terdich & Terdich

STARA SLOVENSKA GOSTILNA

Pivo, žganje, vino in vse vrste pijače dopeljemo na dom.

203 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

WERD BUCH

IL

NO, ZMET KAMEN, OPEKO

VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOK.

Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

STANDARD BAR

GEORGE SVETLECIC

317 N. CHICAGO ST., JOLIET.

Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okre- čila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lase odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lase popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa \$2. — Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček \$2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brunil tinkturo, od samo ene flase postanejo lase v 8ih dneh popolnoma naradni, kakoršne ste v mladosti imeli. 1 flasa \$1.75. — Wahčič Fluid kateri odstra- ni reumatizem, trganje ali kostilob v rokah, no- gah in križcih, popolnoma v 8ih dneh; flasa 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradovice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranim za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, pijo pot odstrani slabi duh in ozeblino, baksa 75c. Kisa žauba zaceli vsako rano, opekline, bule, tu- rove, grinte, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček \$1, večji lonček \$2. Ta žauba je velikoga pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žaubo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in miado lice se umivajte z Wahčič "Tar Soap" (milo), odstrani prišče, sol- ninate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha ra- bili mu jamim za \$5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem donarju, če pa je manj, kri dobi se pa v znakom, ko bo v pismu pošlje. Za vsedrago pijlito po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Kojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avto- mobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Joliet Steam Dye House

Professional Cleaners and Dyers STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass Chicago Phone 4444, N. W. 483.

Oscar J. Stephen

Soba 201 in 202 Harbor Bldg. JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notar- sko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101. JOLIET, ILL.

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

..:Slovenska Gostilna:..

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Zaupno zdravilo dela čudeže

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh boleznih jih je devetdeset odstotkov povzročeni in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjčine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakršne ne- potrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slabobe, kakor tudi v želodčnih neprilikih, ki rade nadlegujejo ženske ob premembni žitja ali ruderje in druge delavce, ko dela- jo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodrere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lum- bago, otrpelosti gležnjev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za ma- zanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščaje in drugih kož- nih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTA- VAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER,

Jacob Mejak
KROJAČ

205 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

JOSIP KLEPEC
Javni Notar K 10 let. skušnja

izdeluje vse pravno in postavnoveljavne listine za vse slučaje. Če vam kdo plačo garnizira; Ako imate odkoga v drugem mestu plačo za ljubi; če hočete svojo plačo prepustiti; če potrebujete certifikat za delo; če imate kako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini obrnite se na mene 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Slovenian Liquor Co.

1115-17- Chicago St. JOLIET, ILL.

GLAVNICA \$50,000.00.

Ustan. in inkorp. leta 1910

Družba naznanja rojakom, da ima veliko zalogo izvrstnih vin, žganja in drugih pijač, koje prodaje na debelo.

Rojakom se priporoča za obila naročila.

Pišite po cenik v domačem jeziku.

Naše geslo: Dobra postrežba; vaše pa bodi: Svoj k svojmu!

Illirija Grenčica v steklenicah in Baroga Zdravilno Grenko VINO

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP
proti žejji - najbolje sredstvo.

Cim več ga pijes tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.
913 N. Scott St. Joliet, Ill
Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada.....K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

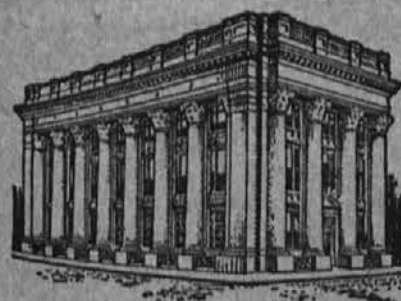
4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5% odstotkov, zven Kranjske pa proti 5% odstotkov obrestim in proti najmanj trideset odstotkov odplačevanju na dolg.

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vloženi denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1

First National Bank

PREMOŽENJE NA \$4,500,000.00

POD SVOBODNIM SOLNCEM.
(Nadaljevanje s 6. strani.)

lila za vino, je Iztok ležal pred šotorom. Poleg njega je postavila Ljubica lepo rozenico najboljšega medu, sama je sedla k njegovim nogam in mu zrla v lice.

Iztok, sam Perun te je otel Morani. Najlepše jagnje sem mu žrtvovala, ko si odšel. Perun je milostljiv. Brat jo je hvaležno pogledal. Na lice se mu je zmracilo in posvetilo kakor vera in dvom. Dvignil se je in podprl ob komolec.

"Nikar, bratec, morda je bolje, če ležiš. Vrač je tako nasvetoval!"

"Ne boj se, Ljubica! Boletine moje so majhne."

Z roko je segel vrhu glave. ... "Iztok, pripoveduj, kako si se vojeval? Izpod mrličev se to izvlekli — in ti živiš! Perun je velik!"

"Mračno je v mojem spominu. Vem dobro, da sem prvi udrl skozi vrata v tabor. Za menoj, kakor ovni, unladi iz našega gradišča."

"In vsi so padli!"

"Vsi so padli? Oj Morana!"

"Tebi je prizanesla, zahvalimo jo!"

"Ljubica, ne veš, kako se bore Bizantinci! Steno so naredili pred menoj iz ščitov, in izza njih so švigali meči kakor strele. Udarjal sem, ali šlemi so bili kakor naklo. Meč se mi je kral in prelomil. In tedaj me je zadelo orožje na glavo — zvrtele se mi je — omahnil sem in zagrnil me je plaz tovarišev."

"Poglej na glavo, in še rane nimaš! O, velik je Perun!"

"Dušica, da nisem imel čelade, bi me ne bili oteli bogovi."

"Čelade?"

"Hilbudijevo čelado, ki je v šotoru. Prinesi mi jo!"

Iztok je vzel čelado v naročje in dolgo ogledoval razklani šlem.

"Kako je lep, z zlahtnim kamenjem posut."

"Smrti me je otel, Ljubica."

Z nožičem je Iztok izluščil bisere iz šlemovega križa.

"Pol tvojih, pol mojih, sestra. Na zlate obročke jih nabereš in nosiš v kodrih krog senc."

"Za spomin na brata!"

"Jaz pa za spomin na vojsko!"

Vsul je kamenčke v majhen, s srebrom okovan rožiček, ki ga je nosil na pasu — talizman slavne vrazarice.

Večer se je plazil na zemljo. Iz zemlje so kipele megle. Vsa vojska je že molčala.

Le Iztok je še čul v šotoru, si podpiral razbolelo glavo in premišljal.

"Slovenci smo zmagali. Zares. Ampak pravzaprav je zmagal slučaj. Zaseda in ukana sta zmagali, ne mi. In vendar — treh bi se lotil takole na paši, (treh in štirih Bizantincev vsak Sloven ali Ant! Ali to orožje in to vojevanje! Čemu nam divja moč?"

Spomnil je povesti, da je nekdo majhen rod Slovencev prodal Bizantincem gradišče, mnogo hčera v sužnost, govodi in ovac, da so odkupili sebe. In ko so prišli bizantinski vojaki po izgovorjeno odkupnino, so žene pljuvale v obraz svojim možem in kričale: "Taki hle poniglavcevi ste se zbalji? Sramota! Ali ste vojnikji?"

Iztok je premišljal, kaka četa bi bila združeni Slovenci, če bi se znali vojskovati. Potrkali bi na vrata samega Bizantinca. Koliko manj je bilo Hilbudijeve vojske! In napadli so jo iz zasede, nkanili tabor — pa je več Slovencev med mrličji, nego sovražnikov. In nocoj naj pride sto konjnikov s Hilbudijem na čelu, pa požanjejo in razpode veliko vojsko Slovencev na vse vetrove. Tolpa bi zatulila, vsako povelje bi bilo zastoj — peščica bi zmogla tisoče.

Iztok se je razžalostil. Prvikrat se je pomeril v boju, pa se izsolal, da divja, krepka sila še ni vse. Zavedel se je, da bo v kratkem moral zagospodariti namesto Svaruna, da čez leta učaka morda čast staroste, da ho vodil vojske...

Težka glava mu je zdrcnila z roke na ležišče; temne misli so hrepenle in blodile po bodočnosti...

OSMO POGAVLJE.

Druga jutra je sklical Svarun vse starejšine, velmože in stare, izkušene bojevnikove v bojni posvet. Zaukazal je red in mir v vojski. Sešli so se sivolglavi možje, in Svarun je izpregovoril:

"Možje starejšine, slayni bojevnikji, končana je vojna in ni končana. Perun je velik, zagrnjel je, ko smo mu žrtvovali pod lipo, pa je držal gromko besedo. Sovrag je poteptan, sije nam svobodno solnce, proste so naše čede. Sloven je to, kar je bil nekdanj in kar mora biti na veke. Hvala Perunu, pod lipo mu zakoljemo zahvalne obete!"

Ali pravim vam, vojna ni končana. Kdo bi paščal sredi njuge plug in bodil ob lepem vremenu domov? Zastavili smo plug, brazda je zavezavla široko, torej, bratje, naprej! Samo po drobtinico pojdimo od tistega hleba, ki nam ga je ugrabljal skozi tri leta Hilbudij. Mrazovi so še daleč letos, udarimo v dežel sovragov, povrnimo si, kar nam je ugrabljenega. Drobnico za drobnico, goved za goved, pa krščenikov in krščenic naženemo domov, da pasejo čede, sejejo in žanjejo na-

nesto ubitih naših sinov. To je misel vašega staroste, ki ste ga sami izvolili, da hodi v sivih letih pred vami in vojuje z vami.

Starejšine, velmože, govorite modre besede!"

Vstal je starejšina Velegost, vrlo bogat in ugleden Sloven.

"Pol hlapcev mi je padlo v sedanjem boju, dva sinova ležita na polju, pa pravim: sebe še imam in še dva sina in vsi naj pademo, če treba, samo da se maščujemo in iztirjamo dolg. Svarun je moder, njegov nasvet je misel bogov."

"Iztirjajmo dolg!" so ponavljali Slovenci.

Starejšine rodu Anton so molčali. Pomenljivo jih je gledal Svarun. Skrb in strah sta se plazila po njegovem obrazu.

"Bratje naši, Antje, više od nas stanujete, pa res niste toliko trpeli pred Bizantinci kakor mi. Ali če hočete biti varni, zadajte pred seboj zid! Zid smo mi — vaši bratje. Primaknite svoje kamene — trde kamene, kakor ste se izkazali v tem boju — k skupnemu zidu, da boste mirno spali s svojimi družinami in varno pasli čede!"

Dvignil se je antski starejšina Volk.

"Bratje Slovenci, zima leži pred durmi in trka. Tam v gorah nas zasači pa nas uje kakor zver. Ne izkušajmo bogov! Dovolj so nam dali to pot! Vrnimo se mirno domov do pomladi. Potlej se zberimo in udarimo čez Donavo!"

Antje so glasno pritrdjevali starejšini Volku. Slovenci so gubančili čela in murmrali.

Vstal je Svarun in izkušal z rahlo besedo pomiriti razdor.

"Starejšina Volk, tvoja misel je modra. Ali pravim, da ni moder, kdor si zakolje jagnje in ga speče, potem pa ga pusti in odide z lačnim želodcem."

"Mi ne gremo, hočemo se najesti do sita," rohne Slovenci.

"Ne samo vi! Starosta mora biti pravičen. Antje so bili verni tovariši in so prišli od daleč nam na pomoč. Ali naj zastoj lomijo kopja, zastoj krahajo meče, zastoj izgubljajo glave? Ne. Plačilo se jim spodobi po delu. Mi ga ne moremo dati, toda zanje gremo ponj tja, kjer ga je obilo."

Pa se je oglasil Ant Viljenc, bogat in bahaški starejšina.

"Volk je govoril pravdo. Mi ne prosimo plačila. Če bi ga pa iskali, je povedal Volk, da lahko dobimo bridko plačilo v zobeh zime. Zato se mi vrnemo. Daleč je naš dom — bodimo modri in nikar ne bodimo požrešni kakor oni, ki je sit še jedel in — poginil."

Antje so zahrumeli in enoglasno zahtevali, da se vojska vrne.

Svarunu je bilo bridko. Pekla ga je ta nesloga. Nobene posadke ni več ob meji, svobodno bi šli v dežel in naplenili bogatih plenov — pa nočejo Antje. Poskusil je še enkrat.

"Lepo je, da želite domov. Z veliko radostjo vas pospremimo. Ali ko bi vprašali svojo vojsko, bi morda mnogi želeli, da igraje pridobe več v mesecu, nego jim postori drobnica in goveda letoindan. Povprašajmo jih!"

Za besedo poprimo Volk.

"Tisto naj velja, če bo kaj izdalo. Zato se skleni posvet do jutri!"

Starejšine so se razšli — dve veliki gručji — na levo in desno.

"Svarun meni, da bi le Slovenci gospodarili," so godrnjali Antje.

"Nalašč ne!"

"Kako veleva svobodnim možem!"

"Kakor hlapcem!"

"Ljudem povemo!"

"Ni hče ne pojde z njimi, tudi ne sme!"

Slovenci so zabavljali na Ante.

"Uporniki!"

"Samo da je vojska razdvojenaj!"

"Mar naj gredo v Bizanc gonit cesarjeve mlino!"

"K ženskam naj gredo, da jim pogrejejo kožuhov na hrbte, ker se tako boje zime."

"Mar jim je zime! Volk je volk!"

Svarun je ostal sam in bil bridko žalosten. Iztok se mu je približal.

"Oče, tvoje lice je tožno. Kak posvet, da si povesil glavo?"

"Iztok, sin moj, pomni, da Sloven ne bo srečen, ker ni složen. Oblaki se potegnejo čez njegovo svobodno solnce, oblaki tako gosti, da jih morda ne prodere več vesela luč."

"Oče, Slovenci se moramo spreobrniti. Oče, jaz jih poboljšam, ko bom starejšina. In vojne se moramo naučiti, vojne od sovražnikov, sicer bo mo tepeni."

"Iztok, jaz ležem v kratkem; dih Morane ni daleč. Ležem, ali brez upanja. Samo da ležem k očetom — svobodni!"

Starec je klonil z glavo in umolknil. Iztok ga ni ogovarjal v resni žalosti — — —

Tisti dan je bilo mnogo prerekanje in modrovanja med vojsko. Pretresali so se pogovori starejšin, tu so se hvaležili, drugod zaničevali. Antje so silili na povrat, Slovenci so tiščali za pohod proti jugu.

Kar naenkrat je utihnilo prerekanje. Na vzhodu ob Donavi so se pojavili konjiki. Vojska Slovencev je pograbila orožje. Devojke in ranjenci so morali hitro čez most, da se ognjevo boju. Iztok se ni zmenil za bolečine v glavi. Zbral je najboljše strelce in jih posta-

vil, da posujejo konjičo v bok s strelkami.

Ali čimbolj so se bližali jezdecji, bolj so dvomili, da bi bila to sovražna četa. Noben oklep se ni zableščal, jahali so raztreseni brez reda.

"Huni! Huni!"

Kakor en glas se je razleglo, ko so jih spoznali. Orožje je omahnilo in radovedni so čakali prihoda.

Prvi je jezdit Tunjuš-glavar. Konj mršav in slok, same noge, toda vztrajnih in trdnih mišic, kakor bivolova žila. Hun je mislil, da prijezdi do tabora Bizantincev, zato se je strme začudil, ko je ugledal vojsko Slovencev.

V trenutku je izprevidel, kaj se je zgodilo. Naglo se je potuhnil in prijazno vprašal za starejšino Svaruna. Prijedil je pred šotor in pozdravil starost s konja.

Bil je Tunjuš čokot mož, voglastega telesa. Debela glava je ticala globoko med rameni, vrat kakor starega junca, nos potlačen, po bradi redke kocine, oči majhne in žive, ki niso bile nikoli mirne — kakor dve črni iskri so švigale izpod čela. Na glavi je nosil čepko, prek prs tenek oklep iz roga, čezenj vihrajo škrlatast plašč. Suha bedra so pokrivala kocinaste kozlovske hlače.

"Svarun, največji junak si, ker si zmagal Hilbudija. Največji na svetu, tako ti pravi Tunjuš, potomec Ernakka, sina Ate!"

"Kam pot? Razjahaj, sedi k nam in jej!"

Tunjuš je zlezal s konja.

"V Bizanc, da nalažemo carja in dobimo denarja."

Tunjuš se je glasno zakrohotal.

"Upravda je mogočen; ali se ga ne bojiš?"

"Mogočen? Ti si mogočen in jaz sem mogočen, ki poznamo meč in kij. On pa sedi na zlatem stolu, svalka med prsti oslovske, popisane kože in pestuje svojo lepo babo, ki je vlačugarica, da je Tunjuš še svojemu konju za rep ne priveže. Njemu se samo reče: Cesar, barbari se dvigajo — in takoj odpre skrinje in nasuje zlata ter moduje: Tunjuš, pomiri, plačaj, na zlata in srebra!"

"Ne verujem. Upravda ima Hilbudije! To so besil! Kdor ima take vojnike, lahko sedi na zlatem stolu!"

"Hilbudij je bil samo eden! Sedaj je zemlja prosta. Pred Bizanc greš lahko, če utegneš in se ti ljubi!"

"Ej, bi šel, pa Antje, Antje..."

Tunjušu so zažarele oči.

"Saj dovoliš, da moji prenočijo v taboru. Jutri krenemo dalje!"

"Naši gostje ste. Kar imamo mi — tega ne pogrešajte vi."

Huni so se pridružili vojnikom Slovencev. Tunjuš je pozdravljaval vojnike in počasi prišel do Antov, kjer je legel med starejšine.

V Iztoku je med tem časom dozorel drzen sklep.

Sedel je proč od vojske za samotnim grmom in vezal potrgane strune na plunki. Njegov obraz je bil čemeran, zavil v jezne oblake. Ko se mu je približal Iztok, se je ozrl nanj izpod čela in se ukvarjal dalje z delom.

"Radovane, tako sam? Godec — pa čepiš za grmom." Ni mu odgovoril besedice. Ošinil ga je z ostrim pogledom izpod tršastih obrvi.

"Slabe volje, Radovan! Živinski si se napil bizantinske pijače."

Godec ga je pogledal sršenasto razkačen.

Iztok je sedel kljub temu mirno poleg njega in dolgo molčal.

"Striček, ne bodi hud, vprašal bi te važnih reči!"

"Vprašaj!"

"Ti greš v Bizanc?"

"V Bizanc! Pri teh divjakih mi ni biti. Raztrgali so mi strune, volkodlak jih srečaj!"

"Ali me vzameš seboj?"

"Sin Svarunov, bodi moder in ne nori! Zate je dom, za sina staroste, zame — godca — potepanje križem sveta."

"In vendar pojdem, ker hočem, ker moram."

"Bizantinec ti je z udarcem skalil mozgane! Ne govori neumnosti! Ostan doma in ne ubijaj sivega očeta. Pomisli, da si sedaj edini sin."

"In zato hočem v Bizanc."

"Šetek te je ovezal na vrv in zadržal tvojo pamet. Zatožim te očetu, da si nareže šib in te spokori."

"Striček, bodi usmiljen, vzemi me seboj. Znam peti — lepo peti!"

(Dalje prih.)

Solnce — sredstvo proti mrčesu.

Angleški zdravnik dr. Cunningham je glede na uničenje mrčesa mnogo študiral ter svoje poizkuse in uspehe spisal v posebni spomenici, ki jo je objavila indijska vlada, ker je razni mrčes kot prenašalec kužnih bolezni splošno nevaren v vročih deželah. Omenjeni zdravnik je dognal, da bolhe ne morejo strpeti dolgo solnce. 100 bolh so spustili v preprogo, ki je bila obdana od visoke cinaste posode, ter so vse skupaj izpostavili na solnce. Bolhe so skušale uiti pred solncem, ker pa tega niso mogle storiti, so v teku sedem minut vse poginile, ki so bile na vrhu preproge. V pol ure so bile mrtve pa tudi one, ki so bile pod odelo. Baržun kot podlaga pospeši smrt še hitreje.

Marko Belaich,
DALMATINSKI

BILLIARDS AND POOL ROOM

Mehke pijače in smodke.

205 Indiana St. :: Joliet, Illinois,

Bratje Slovenci in Hrvatil Posetite brate Dalmatince v moji poslovnici, kjer najdete mnogo zdrave zabave, razvedrila in okrepčila.

YSI DOBRODOŠLI!

John Horwat
slov. gostilna

801 NORTH CHICAGO STREET, JOLIET, ILL.

Vabim vse svoje znance, da me posejijo v obilnem številu.

DOBRODOŠLI!

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v stare prostore, in sicer na

209 INDIANA STREET.

Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOSIP LEGAN,
GOSTILNICA,

209 Indiana Street. Joliet, Ill.

Phone 4857.

MAT. OMOTA

Slovenski krojač

Izdelujem obleke, vrhne suknje, popravljam, čistim in gladim moške in ženske obleke.

201 Jackson St., Joliet, Illinois.

W. C. MOONEY

PRAVNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet

K

ŽALOSTNA POVEST.

Spisal Volarjev France.

Gotovo niste še slišali o mali vasi Vresje, oddaljeni kake trideset ure od farne cerkve, skrite v tesni dolnici med dvema rebri, koder teče mali potok Šjak in namaka ob bregu posejane njivice ter goni, ob povodnji samo, edini vaški mlin, drugače je premalo vode; o ti mali, temni kočici ob potoku za vasjo, katere slamnata streha kaže že vrsto let gola rebra v skušnjavo vihrji, ki kaj rada pogleda ob gotovih dnehi na izbo in gledajo njena majčkena okna na sosedov vrt in še dalje na gozd, proti strani, kjer leži za ovinkom fara; o tem Katrinem Mihecu, edinčku svoje obradovale, uboge mamice, katerega oči so zrli tako prezerno, a vendar tako odkrito v svet. Kako naraven je bil ta otrok! Vedno boš, hlače do kolen z eno naramnico čez levo ramo, srjaco rudeče pisano, brez telovnika, na glavi klobuk s pisanim peresom šoje in v roki lato, da je ošvrknil vsakogar, ki ga je radi šojnega kinča na klobuku dražil: "Šoja, šoja!"

Jasno je, da je ljubil samo tiste, ki jih ni poznal in ki njega niso poznali. Druge, ki jih je poznal, pa je sovražil, razen svoje matere, a bili so sami krivi. Svojo mamo pa je ljubil. Njo, ki je res mnogo delala in trpela, veliko molila in jokala in še prisrčno ljubila vse, a malo dobrega vžila, jedla le malo in malo počivala. Njo je ljubil in zato ni bil hudoben, če tudi so rekli ljudje: Hudoben dečko je o njem!

Ali še niste slišali o njem?

Ne? Tedaj vam pripovedujem to-le zgodbo.

Na velikonočno soboto zjutraj je bilo — lepi dnevi so bili takrat — ko je vstal Mihec, se opravičil in stopil pred mamo, ki je stala pred ognjiščem.

"Mati, ali ni danes dan, ko se gre po blagoslovljen ogenj k fari?"

"Je, ali letos ne boš šel!"

"Zakaj ne, mama?"

"Natepli bi te, sežgali ti obleko in vzeli ogenj, kakor lani. Bolje, da ostanes doma!"

"Ne bodo storili tega. Glejte, mama," postavil se je na prste in stegnil skrčene pesti, "letos sem močan in zmagal bi jih."

"Ne zmagal bi jih. In prepozno je, ne bi več dohitel maše."

Ni slišal več, umolknil je Mihec in odstranil se iz veže.

Pred kočo je postal.

Kako je bilo pred leti lepo. O veliki noči so imeli blagoslovljen ogenj v koči, blagoslovljena gorkoba se je raztezala po izbi in dim je bil tudi blagoslovljen in vse, kar je prišlo z njim v dotiko, cela koča in vsak predmet, jedi, ki so se kuhale na ognjišču in človek je bil blagoslovljen... Kakor cerkev, ne, kakor kapelica je bila koča, tako svečana. Se mati je bila takrat vesela.

Tu lani ni bilo ognja. Njemu, Mihecu, je bilo težko, mati je jokala in lačen je bil tiste dni; jedi niso bile blagoslovljene in velika noč je bila. Tudi ovca je takrat obolela in nato poginila...

Letos mora biti zopet lepo!

Zahrepl je Mihec, kakor nikdar poprej.

Že zaradi matere, če ne za drugo.

Zlezel je v podstrežje in poiskal gobo. Na lemežu je bila zatakajena. Malo trda je bila sicer, rad bi jo bil malo stolkel, a čula bi ga mati, njo pa noče užaliti; ko prinese nenadoma ogenj, bo pa vendar vesela in odpustila mu bo. Zato jo je vtaknil hitro v žep: se je bo že prijel ogenj — in izginil je za vogalom, proti fari!

Se so bili v cerkvi ljudje, ko se je približal do cerkvenega zidu. Zagledal je dim, ki se je dvigal iz za bezgovega grma, raztočega v zidni razpokli. Tu je ogenj. Treba je samo pogledati, če ni koga blizu. Skozi glavni vhod ne sme, zagledal bi ga preje kdo. Prijel se je za korenino iz zida molečo, stopil na kamen, se vzel in pogledal čez zid.

Nikogar ni.

Nekdo je stražil, a zdajci je izginil za cerkve. Saj ni potrebna straža! Sedaj je čas!

Zagnal se je Mihec in bil je z enim sunkom na zidu, z enim korakom pri ognju. Pokrižal se je, kot po navadi, ko je stopil na cerkveni dvor in prijel z eno roko poleno, ki je gorelo, z drugo pa gobo. Hotel je opihati ogenj, a ni šlo. Goba je bila pretrda in ogenj se je nerad oprjel.

Pihal je Mihec z vso sapo in čas je hitro potekal.

Iz cerkve so se čuli nerazločni glasovi molitve. Maša je bila pri kraju. Dečka je pretresel strah; če me dobijo?

Trudil se je in tresel poln groze...

Cerkvena vrata so se odprla in prihitelo je na plan par dečkov, gobe v rokali držoč. Ko so zagledali Miheca, so obstali in zagnali krič.

"Šoja! Šoja! Vidite ga! Krade, ogenj krade!"

"Boš šel! Kaj nisi šel k maši!"

"Vzemi mu poleno in vdari ga z njim!"

"Pustite!" zakričal je Mihec in zamahnil z ognjem, nato se je obrnil in spustil v beg.

"Zažgati nas hoče! Za njim!"

Par dečkov se je spustilo za njim v tek, a dohiteli ga niso.

Mihec je tekel na vso moč, s polenom v desnici, ki se je še bolj razgorelo, gobo pa je izgubil. Da bi ga ne mogli zasledovati, je krenil v gozd in izginil za debli dreves, gazeč po suhljadi, listju in suhi travi.

Bežal je dalje, dalje, neprenehoma, brez počitka... Tedaj je nenadoma zapazil za seboj dim. — Suha trava in listje se je bilo vžgalo ob poleno, začelo je goreti.

Miheca je spreletelo nekaj groznega. Spustil je poleno na tla.

"Saj nisem hotel tega, mati!"

Nihče ga ni slišal, samo ogenj se je razširil bolj in bolj. Plamen se je prijel suhljadi in grmovja, začelo je goreti s prasketanjem. Dim je postal gostejši in gostejši in Mihec je zaplakal, kar se je pri njem le zelo redkoma zgodilo in je planil v dim in ogenj...

"Jaz sem kriv, mati je nedolžna!"

Tako je zaklical tudi takrat, ko je sosed kregal mater zaradi njega...

Planil je v ogenj, da bi pogasil. Grabil je z rokama, razmetaval, a ogenj je bil večji, večji.

Prijel se je še njegovih hlač in srjačke, dim pa ga je omamil. Padel je na gozdna, kamenita tla!

"Glej mati, prinesel sem ti ognja. Zakuri in blagoslovljena bo koča!" — Srečna boš, kakor sem srečen jaz in lepa bo velika noč. — Kako velik je ogenj, kako lepo dišče je ta dim, kakor kadilo v cerkvi! — In vstajenje je tu. — Gospod prihaja v rudeči halji in mi podaja roko. — Z njim grem, mati — poidi — tudi ti — z menoj!"

Drugi dan je bila velikonočna nedelja in vdova Katra je plakala v koči, ob mrtvaškem odru svojega umrlega edince. Dobili so ga bili opečenega in v dimu zadušenega in ga ji prinesli.

Ljudje so prihajali kropit iz navade, z zaničevanjem so pogledovali na Katro in govorili med seboj polglasne besede.

"Ni škoda zanj; hudoben deček je bil, v nadlego in škodo ljudem."

"Če pomislimo samo na večerajšnji dan..."

"Ona je kriva. Čemu ga pošilja? Slabo ga je vzgojila."

Mati je vse to slišala in je molčala, požrla je vso grenkost. Ozrla se je samo na bled obraz svojega otroka. Rajske poteze okrog blelih ustnih sovorile:

"Jaz sem kriv, mati je nedolžna!"

Razumela je mati in zaplakala z zadnjim ljubeznijo...

Taka je ta zgodba. Žalostna, kot le more biti kaj v resnici žalostnega.

MLADI PISATELJ.

Spisal Cvetkovič.

Gospod Janko Kos je stopal ponosno po mestnih ulicah. Klobuk mu je prešerno tičal na razmršenih lasih, in oči so mu drzno krožile po množici, ki se je valila po mestnem tlaku, izprehajaje se v toplem večernem zraku. Mogočen ponos mu je počival na suhem podolgastem obrazu, kakor bi mu na čelu stale zapisane besede: "Jaz, Janko Kos, slovenski pisatelj!"

Čutil je v sebi duševno premoč nad to poulično tolpo in sladko se smehljajočo gospodo, ki se zabava s puhlim besedičenjem, imel je ponosno zavest, da se je z današnjim dnem otelega njegovo ime pozabnosti.

Njegov dušni proizvod, izum njegovega duha in možgan, je zagledal beli dan v enem najodličnejših mestnih listov. Njegova duševna lastnina je izšla lepo tiskana, da se tako izroči širšemu občinstvu, da se to naslaja s plodom njegove bistroumnosti. Postal je učitelj svojega naroda, kazal mu bo pot prosvete, a zato čaka njega nesmrtna slava. Živel bo večno v hvalnem spominu potomcev!

"Trot!" Ta zaničljiva beseda mu je zadonela na uho in prekinila nit njegovih veličastnih misli. V svoji gorečnosti ni gledal okrog sebe, zato ni videl, kako z vihtečo, iztegnjeno desnico, s katero je pritrjevalno spremljal svoje visoke misli, udarja gospodično pred seboj po klobuku. Zardel je v hipu po vsem licu in zaječjal zmedeno: "Prosim, oprostite!" — Jezna sosedka se je okrenila proti njemu, in v njej je navdušeni Janko spoznal svoj ideal. — Oni jasni, golobičji očesi, sinji in svetli! Ah, Janka je vselej spreletelo sladko po vsem telesu, kadar se je dvojica teh biserov zatopila vanj! — Postal je še bolj zmeden in osramočen, ponizal je odšel z vselega, razkošno svetlega šetaljšča.

Stanoval je v umazanem, nizkem predmestju. Po potu je zopet sanjaril: Nizkoba, blato vsakdanjega življenja ne more doseči mene v silnem, božanstvenem poletju. Moje oči ne gledajo vsakdanjosti, zagledale so se v neskončno lepoto, jasne ideale, in tu moj

duh srka opojno hrano. Odi profanum vulgus.

Po stopnjicah je odšel v svoje podstrešno stanovanje in sedel k mizi. Navdušila ga je zopet radost nad vspehom: dosegel je čast, a s to je tudi zvezano gmotno blagostanje. Takšne misli se sicer ne strinjajo z ideali, a kaj hočemo! Danes je svet takšen; egoizem vlada na svetu, močnejši zatira slabšega.

"Honorar!"

Kako se je včasih veselil mladi pisatelj Janko časa, ko si bo lahko s peresom služil denarce! In ta čas je prišel; njegov spis je natisnjen, in vsa poštena uredništva plačujejo mladim, nadebudnim pisateljem honorar, ki naj jih navdušuje za nadaljno delo. Hej, kako je to lepo!

In Janko je samega veselja začel živigati in se postavljal na glavno središče.

"Glej jo no, rogovilo, kakšen pa je nočaj!" Njegova gospodinja, malo šepava starka, je obstala med vrati in gledala čmerno veselega, razposajenega Janka.

"Mati, le ne jezite se, denar dobim, zato se veselim; ves dolg vam poplačam, in še mi bo ostalo."

Gospodinja je nekaj zamrmrala, čes, da je tako že čas, da se plača, in odstopicala.

Janko pa je sedel k mizi, vzel papir in začel številiti:

Gospodinj... 3.00 gld.
črevljarju, da zasije čevlje 1.20 gld.
krojaču, da zakrpa sukno .80 gld.
za klobuk najmanj..... 1.50 gld.

skupaj 6.50 gld.

To je najnujnejše, kar mora biti; honorarja pa dobim gotovo več! Ali vruga, Slavki bi rad nekaj poslal, da mi ne zameri nocojšnje nerodnosti. Klobuka si ne bom kupoval, rajši pošljem njej lep šopek. Hlače se mi sicer tudi že svetijo, a morajo še počakati! Odprl se mi je nov vir dohodkov, hej, zdaj pojde vse! Kot baron bom obleden! Črn cilindri, moderne kravate, gospodične bodo kar norele za menoj. Spodobiti se tudi, da se iz radosti nad tem krasnim vspehom pošteno napijem. Pisatelja moram krstiti in sreči naliti! Uj-u-u! Tobaka si kupim, sploh vse, kar bo treba!"

Drugi dan pa je šel k uredniku onega lista, ki je natisnil njegov spis, po honorar, a tu je doživel smrtno razočaranje. Urednik ga je nekako visoko, a dobrohotno sprejel in mu povedal, da nima navade začetnikom plačevati honorarja! Potolažil ga je s tem, da je to že velika dobrota, da je sploh natisnjeno njegovo delo. To je bodrilo, čast, kaj bi še rad več?

Janko je sprevidel, da bi moral prav za prav še sam plačati za to, ker je bil natisnjen njegov spis. — Ko je prišel iz uredništva, je globoko vzdihnil. Klobuk je potisnil na čelo in odšel omahovaje v predmestje.

Mrtvaški humor.

Nekemu francoskemu žurnalistu je zapovedal njegov šef, naj povpraša rablje v Parizu, Syonu, Londonu in New Yorku — tudi tam je neke vrste "električen" rabelj — kako se obsojenci navadno obnašajo proti koncu svojega življenja. Zadnje besede in vzdihli teh grešnikov imajo včasih dokaj humorja, tako, da se lahko po pravici imenuje mrtvaški humor. Neki carinski stražnik na primer, ki je trojič umoril in še svojega sinčka zadavil, je vzdihnil ko mu je pred njegovo smrtjo izrezal rabelj nekoliko srajec: "Lepa, nova srajca!" Neki drugi je vzkliknil pred svojim usmrčenjem — ki je bilo še svoj čas javno — in zaklical neki mladi dami, ki se je spenjala na prstih in stezala vrat, da bi bolje videla: "Malo bolj na desno gospa, potem bode vse videli!" Zamorec Fred Lombell je mirno umrl z besedami: "Le enkrat se umre." Na Angleškem je bila svoj čas šega, da se je obsojenec pred smrtjo z nagovorom poslovil od občinstva. Morilec Herwick je govoril že precej časa, ko se je nakrat obrnil napram rablju rekoč: "Preobširno govorim, kaj ne?" "O, prosim, le oprite; bom čakal do konca," mu je ta uljudno odgovoril. Znani francoski apaš in roparski morilec Brillaux, ki so ga pred kratkim časom usmrtili, je iskreno želel, da bi rad videl, kako posluje giljotina in to seveda prej nego mu odseka glavo. Ustregli so mu in ko je videl strašni učinek, je pokimal in zamišljeno dejal: "Da, da, ta aparat se mi je vedno zdel zelo sumljiv."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 23, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Kavkaška fronta.

London, 19. apr. — Na kavkaški fronti se Turki v svojem sovražnem navalu na prejšnje rusko ozemlje bližajo mestu Kars, pravi uradno naznailo, izdano v Carigradu v sredo. Ob zavzetju črnomske luke Batum so Turki uplenili 150 topov in ujeli več nego 3,000 mož. Naznailo se glasi: "Naše čete se bližajo Karsu. Na

brežini je naše konjištvo zasledilo Čoruk-Sudži. Zasledovanje se nadaljuje.

"Ob zavzetju Batuma smo ujeli 600 častnikov, 2,500 vojakov, poveljnika trdnjave in drugih odličnih osebnosti. Uplenili smo tudi 150 topov razne velikosti, število hlapov in železničnih vozov ter množico potrebščin in zalog."

DRAGINJA

na vseh tiskarskih potrebščinah je silna odkar je nastala vojna. Nekatere stvari stanejo po dva do tri in petkrat več, kakor pred vojno.

Naj bi to cenj. naročniki upoštevali in poslali naročnino točno, ker drugače ni mogoče lista jim pošiljati. Seveda so naročniki vredni zaupanja, a to ne plača stroškov; treba je torej, da vsak pošlje naročnino čimprej mogoče ali vsaj ko prejme tozadevni opomin, ker takrat je zadnji čas.

Delo dobi mož,

ki govori angleško, poljsko in slovensko-hrvatsko, za fazvažanje pri stari trgovini. Stalna plača in komišen. Mora imeti poroštvo.

Jewel Tea Co., Inc.

631 E. Jefferson St., Joliet, Ill.

ZNIŽAJTE CENE ŽIVIL!

Tajni način — čudež moderne kemistrije. Sladkor 20krat sladkeji, 20 unč za 20 funtov cukra. Pošljite 25c v srebru in 15c v znakmah, da vam pošljemo smpel s katerim osladite več kave kot s 20 funti cukra.

JOHN RICKVICH,
Adv. B. 401, Auburn, Wash.

DR. E. H. STEWART
ZOBOZDRAVNIK

413 Cass St. (nad Crystal teatrom)
JOLIET, ILLS.

Chicago Phone 986.

Zanesljivo zobozdravljenje.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

Dolžni ste

zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli pomanjkanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu

Društvo Sv. Družine
(The Holy Family Society)

štej. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918.

Predsednik.....George Stonich
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....Anton Nemanich st.
Bolniški načelnik.....Nick Jurjevich.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:
John N. Pasdertz, Joseph Težak,
John Stublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolniški cele podpore in cele smrtine.

To društvo ima že nad \$3,000.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani sadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

VI lahko zaslužite
poleg svoje redne službe
\$500 Dnevno
na jednostaven in lahek način delujoč ob večerih

Za zajamčeno in pošteno podvzetje

Propozicija za vas koristna a za narod sila potreba

Vsa pojasnila dobite, ako pošljete svoje ime in naslov na.

SLAVIC PUBL. CO. P. O. Box 395 Chicago, Ill.

Slovenske Gospodinjje

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

IN KRANJSKE KLOBASE

istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso ter vse druge pedmete ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Splošnovanjem

John N. Pasdertz
Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnečev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376 N. W. 327.
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Fred Lehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAR.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113 Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

Naročite zabojo steklenic novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company
Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.